

**ULUSAL ESKRİM TURNUVALARINA KATILAN SPORCULARIN
ZEKÂ TIPLERİ İLE SPORTİF PERFORMANSLARI ARASINDAKİ
İLİŞKİNİN İNCELENMESİ**

Kemal Arda Kurt

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALI**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

ARALIK, 2020

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren(....) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Kemal Arda
Soyadı : KURT
Bölümü : Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği
İmza :
Teslim Tarihi :

TEZİN

Türkçe Adı : Ulusal Eskrim Turnuvalarına Katılan Sporcuların Zekâ Tipleri ile Sportif Performansları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi
İngilizce Adı : Investigation of the Relationship Between Intelligence Types and Sportive Performance of Athletes Participating in National Fencing Tournaments

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazarın Adı Soyadı: Kemal Arda KURT

İmza :

JÜRİ ONAY SAYFASI

Kemal Arda KURT tarafından hazırlanan “Ulusal Eskrim Turnuvalarına Katılan Sporcuların Zekâ Tipleri ile Sportif Performansları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Seyfi SAVAŞ
(Spor Bilimleri Fakültesi, Gazi Üniversitesi)

Başkan: Prof. Dr. Melih Nuri SALMAN
(Spor Bilimleri Fakültesi, Aksaray Üniversitesi)

Üye: Prof. Dr. Ekrem Levent İLHAN
(Spor Bilimleri Fakültesi, Gazi Üniversitesi)

Tez Savunma Tarihi: 11/12/2020

Bu tezin Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Prof. Dr. Yücel GELİŞLİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

Aileme...

TEŞEKKÜR

Gerek bu araştırmanın her aşamasında gerekse sosyal hayatımın her anında bilgilerini ve tecrübelerini esirgemeyen, akademik hayatıma yön vermemde yardımcı olan kıymetli hocam, danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Seyfi SAVAŞ'a saygılarımı ve Őükranlarımı sunarım.

Akademik olarak attığım her adımda önemli bir yeri ve ölçülemez katkısı olan değerli hocam Prof. Dr. Ekrem Levent İLHAN'a, her zaman bir hocadan daha fazlası olan ve desteğini esirgemeyen kıymetli hocam Prof. Dr. Haluk KOÇ'a, üstümde emeği geçen Gazi Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi'nin çok değerli hocalarına, istatistiksel analizlerle ilgili bilgilerini çekinmeden paylaşan Dr. Öğr. Üyesi Oğuz Kaan ESENTÜRK'e, akademik çalışmalarımızın her aşamasında birbirimize destek olduğumuz değerli arkadaşım Arş. Gör. Nagihan ÇAREDAR'a ve hayatımın her evresinde bana destek olan değerli "aileme" sonsuz teŐekkürlerimi sunarım.

**ULUSAL ESKRİM TURNUVALARINA KATILAN SPORCULARIN
ZEKÂ TIPLERİ İLE SPORTİF PERFORMANSLARI ARASINDAKİ
İLİŞKİNİN İNCELENMESİ**

(Yüksek Lisans Tezi)

Kemal Arda Kurt
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Aralık 2020

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, ulusal eskrim turnuvalarına katılan 14-20 yaş sporcuların zekâ tiplerini alt boyutları ile tespit etmek ve bu sporculara ait zekâ tipleri ile sportif performansları arasında bir ilişki olup olmadığının yanı sıra gruplar arasındaki farklılıkları ortaya koymaktır. Bu doğrultuda, araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden biri olan “tarama modeli” yöntemi kullanılmıştır. Araştırma grubunu, 2019-2020 sezonu Türkiye Eskrim Federasyonu (TEF) faaliyet programında yer alan turnuvalara katılan 14-20 yaş aralığında rastgele seçilmiş 471 sporcu oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak, Selçuk, Kayılı & Okut (2003)’un kaleme aldığı Çoklu Zekâ Uygulamaları kitabında yer alan “Çoklu Zekâ Gözlem Formu” kullanılmıştır. Sporcular hakkındaki demografik bilgilerin değerlendirilmesinde frekans (f), yüzde (%), ortalama (x) ve standart sapma (ss) değerleri hesaplanmıştır. Normallik değerleri için histogram grafiği, “Shapiro Wilk Testi” ve basıklık çarpıklık değerleri incelenmiştir. Verilerin çarpıklık ve basıklık değerleri -1, +1 arasında yer aldığı için değişken dağılımlarının normal olduğu kabul edilmiştir. Sporcuların klasman sıralamaları, yaş ve spor yaşı değişkenleri ile zekâ puanları arasındaki ilişkiyi yordamak için Pearson Kolerasyon Katsayısı kullanılmıştır. Değişkenlere göre oluşturulan

gruplar arasındaki farklılıkları ortaya koymak için ise “T-testi” ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmış ve anlamlılık düzeyi $\alpha=0,05$ olarak alınmıştır. Verilerin analizinde ve değerlendirmesinde SPSS 25 paket programı kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen sonuçlara göre eskrimcilerin klasman sıralamaları ile görsel, müziksel, bedensel ve doğacı zekâ alanları arasında anlamlı ilişkiler olduğu tespit edilmiştir. Cinsiyet değişkeni ile sözel ve müziksel zekâ alanları arasında; klasman değişkenine göre ise görsel, müziksel, bedensel, içsel ve doğacı zekâ alanları arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Branş ve yaş değişkeni ile zekâ puanları arasında anlamlı farklılıklar bulunamamıştır.

Anahtar Kelimeler : Spor, Eskrim, Performans, Zeka.

Sayfa Adedi : 71

Danışman : Dr. Öğr. Üyesi Seyfi SAVAŞ

**INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN
INTELLIGENCE TYPES AND SPORTIVE PERFORMANCE OF
ATHLETES PARTICIPATING IN NATIONAL FENCING
TOURNAMENTS**

(M.S. Thesis)

Kemal Arda Kurt

GAZI UNIVERSITY

INSTITUTE OF EDUCATIONAL SCIENCES

December 2020

ABSTRACT

The purpose of this research is examine the relationship between intelligence types and sportive performance of 14-20 years old athletes participating in national fencing tournament and determine the differences between groups. This research is a quantitative study that has the attribute of a relational screening model. The population of the research consisted of competitor in the age range 14-20 from athletes 471 man and woman that was participating fencing tournaments which located in Turkish Fencing Federation activities calender at 2019-2020 season. The Multiple Intelligence Observation Form in Selcuk, Kayılı, and Okut's Multiple Intelligence Applications book was used as a data collection tool in this research. Frequency (f), percentage (%), average (x) and standart deviation (ss) values were calculated in the evaluation of demographic information about athletes. In order to find value of normality histogram graph was analyzed and "Shapiro Wilk Test" was used.. It was accepted that distributions of variables are normal according to skewness and kurtosis values of data were between -1 and +1. "Pearson Correlation Coefficient" was used to predict the relationship between classification rankings of athletes, age, sport age and intelligence

scores. “T-test” and One-way ANOVA were used to reveal the differences between groups formed according to variables, and the level of significance was taken as $\alpha=0,05$. The packaged software Spss 25 was used to analysis and evaluation of the data set. According to the results obtained in the study, it was determined that there are significant relationships between the classification order of fencers and visual, musical, physical and naturalistic intelligence types. According to genders, significant differences were found with verbal and musical intelligence, and to classification variable with visual, musical, physical, internal and naturalistic intelligence. There were not significant diffirences between the branch and age variable with intelligence scores.

Key Words : Sport, Fencing, Performance, Intelligence.

Page Number : 71

Supervisor : Ass. Dr. Seyfi SAVAŞ

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI.....	iii
TEŞEKKÜR	v
ÖZ	vi
ABSTRACT.....	viii
İÇİNDEKİLER	x
TABLolar LİSTESİ.....	xii
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ.....	xiii
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı	3
1.2.1. Alt Problemler	3
1.3. Araştırmanın Önemi.....	4
1.4. Araştırmanın Varsayımları.....	4
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları	5
BÖLÜM II	6
KAVRAMSAL ÇERÇEVE	6
2.1. Eskrim.....	6
2.1.1. Eskrim Müsabakaları	7
2.1.2. Eskrim Tarihi	8
2.1.3. Türkiye’de Eskrim	9

2.2. Zekâ Kavramı.....	11
2.3. Çoklu Zekâ Kuramı.....	13
2.3.1.Çoklu Zekâ Alanları ve Özellikleri.....	15
2.3.1.1. Sözel-Dilsel Zekâ.....	16
2.3.1.2. Mantıksal-Matematiksel Zekâ	17
2.3.1.3. Görsel-Uzamsal Zekâ	18
2.3.1.4. Müziksel-Ritmik Zekâ	19
2.3.1.5. Bedensel-Kinestetik Zekâ.....	19
2.3.1.6. Kişilerarası-Sosyal Zekâ.....	20
2.3.1.7. Kişisel-İçsel Zekâ.....	21
2.3.1.8. Doğacı Zekâ.....	21
2.3. Performans	22
2.3.1. Sportif Performans ve Zekâ Türünün Performansa Etkisi	22
BÖLÜM III.....	24
YÖNTEM	24
3.1.Araştırmanın Modeli	24
3.2.Evren ve Örneklem	24
3.3.Veri Toplama Araçları	25
3.4.Verilerin Analizi.....	26
BÖLÜM IV	27
BULGULAR.....	27
BÖLÜM V	37
TARTIŞMA VE SONUÇ	37
KAYNAKLAR	44
EKLER	51
EK 1. Çoklu Zekâ Gözlem Formu.....	52
EK 2. Etik Kurul İzin Formu.....	54

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1 Araştırma Grubunun Demografik Özelliklerine İlişkin Frekans Dağılımları	27
Tablo 2 Araştırma Grubunun Demografik Özelliklerine İlişkin Frekans Dağılımları	28
Tablo 3 Araştırma Grubunun Zekâ Alanları Gelişmişlik Durumu	29
Tablo 4 Araştırma Grubunun Değişkenleri Arasındaki İlişki (Pearson Korelasyon Katsayısı)	30
Tablo 5 Cinsiyet Değişkenine Göre Araştırma Grubunun Zekâ Puanlarına İlişkin T-testi Analiz Sonuçları.....	31
Tablo 6 Branş Değişkenine Göre Araştırma Grubunun Zekâ Puanlarına İlişkin ANOVA Testi Analiz Sonuçları.....	32
Tablo 7 Yaş Değişkenine Göre Araştırma Grubunun Zekâ Puanlarına İlişkin ANOVA Testi Analiz Sonuçları.....	33
Tablo 8 Klasman Değişkenine Göre Araştırma Grubunun Zekâ Puanlarına İlişkin ANOVA Testi Analiz Sonuçları	34
Tablo 9 Spor Yaşı Değişkenine Göre Araştırma Grubunun Zekâ Puanlarına İlişkin ANOVA Testi Analiz Sonuçları	35
Tablo 10 Sosyo Ekonomik Değişkenlere Göre Araştırma Grubunun Performanslarına İlişkin ANOVA Testi Analiz Sonuçları	36

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

ÇZK	Çoklu Zekâ Kuramı
FIE	Uluslararası Eskrim Federasyonu
g	Genel faktör
s	Özel faktör
s.	Sayfa
TEF	Türkiye Eskrim Federasyonu
vb.	ve benzeri

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde, yapılan araştırmanın konusu olarak ele alınan problem durumuna, araştırmanın amacına, alt problemlerine, önemine, sınırlılıklarına ve araştırmaya başlarken yapılan varsayımlara yer verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Fiziksel aktivite ve spor etkinliklerine katılım sağlayan bireylerin ve profesyonel sporcu sayılarındaki artış, zihinsel, fiziksel ve ruhsal değişkenleri göz önünde bulundurarak sportif performansı iyileştirmeyi ve sporu kalkındırmayı hedefleyen akademik ve bilimsel çalışmaların varlığı, beden ve ruh sağlığını geliştirmenin yanında rekabet duygusunu en güzel haliyle yaşatan spor kavramının insan hayatındaki öneminin gün geçtikçe arttığının göstergesidir.

Spor, bireylerin fiziksel, sosyal, motorik ve zihinsel özelliklerini geliştiren, ruh, zekâ ve beden arasındaki koordinasyonu sağlayan, fertlerin keşfedilmemiş özelliklerini ve yaratıcılıklarını harekete geçiren, profesyonel olarak yapıldığında performansa yönelik rekabet ve yarışma halini alan sosyal etkinliklerdir (Yetim, 2015, s. 163-168). Rekabet ve yarışma söz konusu olduğunda sporcular için önemli ve geliştirilmesi gereken bir faktör olarak sportif performans karşımıza çıkmaktadır.

Sportif performans, herhangi bir spor branşına özgü bir aktivitenin gerçekleştirilebilmesi için sarf edilen çabaların tümü şeklinde tanımlanabilir. Sporcunun olumlu ve olumsuz faktörler doğrultusunda hedefe ulaşabilme kapasitesi ve becerisi olarak kabul görmektedir (Bayraktar & Kurtoğlu, 2004, s. 276).

Sporcuların sportif performanslarındaki en küçük detaylar müsabaka sonuçlarında belirgin değişikliklere neden olmaktadır. Dolayısıyla bu durum sporcu, antrenör ve bilim insanlarını, sportif performans geliştirici metotlar bulmaya yönlendirmiş ve rakibe üstünlük sağlayacak her türlü unsuru geliştirmeye yönelik arayışa girmişlerdir (akt. Çetin, Ertaş Dölek & Orhan 2008).

Zekâ, sosyal ve iş yaşamının her anında başarıya ulaşmak ve yaşamı sürdürebilmekle beraber sportif performansı etkileyen en önemli unsurlardan biridir. Zekâ ile ilgili farklı araştırmacılar tarafından yapılan tanımlar incelendiğinde içinde beceri, yetenek ve kabiliyet gibi tabirlerin kullanıldığı bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. (Kemeç, 2016, s. 1; Ulukan, 2018, s. 53)

Eskrim, açık becerilerle gerçekleştirilen, fiziksel temasın yasak olduğu, belirli kurallar çerçevesinde icra edilen, kadınlar ve erkekler tarafından yapılabilen, icra edilirken kullanılan silah, maske, kıyafet, eldiven gibi kendine özgü ekipmanları bulunan, 1896 yılında Atina'da yapılan ilk modern Olimpiyat Oyunlarından beri günümüze kadar yapılmış olan her Olimpiyat Oyunlarında yer almış bir mücadele sporudur (Roi & Bianchedi, 2008).

Eskrim sürat, denge, koordinasyon, dayanıklılık ve çabukluk gibi fiziksel özelliklerin yanında analitik düşünme, görsel algı, rakibi analiz etme, anlama, kavrama ve hızlı karar verme gibi zihinsel özellikleri de geliştiren bir spor branşı olması nedeni ile çoklu zekâ kuramı (ÇZK) alanlarına hitap eden en iyi örneklerden biridir. Bundan dolayı eskrim sporu araştırmada ele alınacak spor branşı olarak belirlenmiş ve zekânın eskrim performansını etkileyecek bir unsur olup olmadığını ortaya koymak hedeflenmiştir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, ulusal eskrim turnuvalarına katılan 14-20 yaş sporcuların zekâ tiplerini alt boyutları ile tespit etmek ve bu sporculara ait zekâ tipleri ile sportif performansları arasında bir ilişki olup olmadığının yanı sıra gruplar arasındaki farklılıkları ortaya koymaktır.

Bu amaç doğrultusunda araştırmanın temel problemi: Ulusal eskrim turnuvalarına katılan 14-20 yaş sporcuların zekâ tipleri ile sportif performansları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

1.2.1. Alt Problemler

1. Cinsiyet değişkenine göre, araştırmaya katılan sporcuların çoklu zekâ alanları arasında anlamlı düzeyde bir farklılaşma var mıdır?
2. Branş değişkenine göre, araştırmaya katılan sporcuların çoklu zekâ alanları arasında anlamlı düzeyde bir farklılaşma var mıdır?
3. Yaş değişkenine göre, araştırmaya katılan sporcuların çoklu zekâ alanları arasında anlamlı düzeyde bir farklılaşma var mıdır?
4. Klasman değişkenine göre, araştırmaya katılan sporcuların çoklu zekâ alanları arasında anlamlı düzeyde bir farklılaşma var mıdır?
5. Spor Yaşı değişkenine göre, araştırmaya katılan sporcuların çoklu zekâ alanları arasında anlamlı düzeyde bir farklılaşma var mıdır?
6. Sosyo ekonomik değişkenlere göre, araştırmaya katılan sporcuların performansları arasında anlamlı düzeyde bir farklılaşma var mıdır?

1.3. Araştırmanın Önemi

Sporda başarılı olmak ve fark yaratmak için bireysel farklılıkların önemli bir etken olduğu bilinen bir gerçektir. Yapılan araştırmalar incelendiğinde zekânın önemli bir bireysel farklılık olduğu karşımıza çıkmaktadır.

Eskrimcilerin başarıları ve zekâ alanları arasında anlamlı bir ilişki olduğu düşünülmektedir. Bu anlamlı ilişkinin performansı olumlu yönde etkileyeceği beklenmektedir. Bu doğrultuda zekâ alanlarına göre eskrim sporcularına özel öğretim yöntemleri geliştirmek, antrenman programları hazırlamak, yetenek seçimleri ile spora yönlendirme yaparken zekâ farklılıklarını da önemsemek ve araştırmadan elde edilecek sonuçlar ışığında eğitimcilerin bu konuda bilgi sahibi olmasını sağlamak büyük önem taşımaktadır.

Alan yazın incelendiğinde önemli bir bireysel farklılık olan zekâ kavramının sportif performansı etkileme potansiyelinin ele alındığı sınırlı sayıda araştırmanın olduğu gözlenmiştir. Yapılacak olan bu araştırmayla, eskrim sporcularının zekâ tipleri ile sportif performansları arasındaki ilişki irdelenecektir. Zekâ alanlarının belirlenmesi ve beklenen sonucun saptanabilmesi için ÇZK'dan yararlanılmasına karar verilmiştir. Araştırmanın, literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.4. Araştırmanın Varsayımları

1. Araştırma grubu, evreni temsil edebilecek niteliktedir.
2. Araştırma grubunun Çoklu Zekâ Gözlem Formu 'nu doğru şekilde cevapladığı kabul edilmektedir.
3. Çoklu Zekâ Gözlem Formu'nun geçerli olduğu kabul edilmektedir.
4. Klasman sıralamasının sportif performans göstergesi olduğu kabul edilmektedir.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

1. Araştırma 2019-2020 sezonu ulusal eskrim turnuvalarına katılan 14-20 yaş sporcular ile sınırlıdır.
2. Sporcuların zekâ tiplerinin belirlenmesi Çoklu Zekâ Gözlem Formu'ndan elde edilen verilerle sınırlıdır.

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Eskrim

Eskrim, Orta Çağ'da kılıçla yapılan düellolardan modernleşerek günümüze kadar gelen ve temelini kılıçla dövüş sanatının oluşturduğu, 1896 yılında Atina'da yapılan ilk modern Olimpiyat Oyunlarından beri günümüze kadar yapılmış olan her Olimpiyat Oyunlarında yer almış bir mücadele sporudur.

Eskrim, savunma ve saldırı tekniklerini içerisinde barındıran, epe, flöre ve kılıç olmak üzere 3 farklı dala ayrılan bir spor branşıdır. Bu üç dala ait temel hareketler ve oyun kuralları benzerlik gösterse de oyun anlayışı, kıyafetleri ve silahları bakımından birbirinden farklıdır (Turner vd., 2016).

Epe ve flöre uçlarında yaylı bir sistem bulunan, itme hareketiyle hedef bölgeye temas etmeyi hedefleyen dürtüş silahlarıdır. Flöre ve epe silahlarının maksimum uzunluğu 110cm olabilir. Kılıç ise içerisinde kesme ve vuruş tekniklerini barındıran daha geleneksel bir branştır. Silahın herhangi bir yüzeyinin geçerli hedef yüzeyine temas etmesi yeterlidir. Kılıç silahının maksimum uzunluğu 105cm olabilir (Harmer, 2008).

Hedef alanları dallara göre değişiklik göstermektedir. Epede tüm vücut geçerli hedef alanıdır. Atak üstünlüğünün hangi sporcuda olduğuna bakılmaksızın kurallar çerçevesinde geçerli hedef alanına yapılan başarılı dürtüş hareketi sayı kazanmak için yeterlidir. Rakibin

sayı kazanmasını engellemek için silahla savunma yaparak rakibin dürtüş yapmasını engellemek ve ondan önce dürtüş yapmak gereklidir (Aquili vd., 2013).

Flörede ise geçerli hedef alanı yalnızca gövdedir. Kollar, baş ve bacaklar hedef alanına dahil değildir. Sayı kazanmak için atak üstünlüğüne sahip olmak, rakibin atağını engellemek ve rakipten önce geçerli hedef yüzeyine doğru teknik ve zamanlama ile dürtüş yapmak gereklidir. Kılıç dalında ise hedef alanı üst vücuttur. Bacaklar hedef alanına dahil değildir. Amaç rakipten önce harekete geçerek doğru teknik ve zamanlama ile üstünlük sağlamak ve geçerli hedef alanına vuruş yapmaktır (Aquili vd., 2013).

Uygulamadaki geniş tekniği, estetiği ve inceliği ile sanat olarak adlandırılan eskrim, fiziksel ve ruhsal özellikleri en iyi şekilde geliştirmesi nedeniyle her yaşta insana sağlık verecek bir spor olarak kabul edilmiştir (Tümlü, 2009).

2.1.1. Eskrim Müsabakaları

Eskrim müsabakaları, kızlar ve erkeklerin ayrı olarak yarıştığı 10 yaş altı, 12 yaş altı, 14 yaş altı, 17 yaş altı, 20 yaş altı, 23 yaş altı, büyükler ve veteranlar kategorileri altında gerçekleştirilir. Müsabakalar grup(pul) ve eleme maçları olmak üzere iki etapta gerçekleşir. Grup maçları 3 dakikalık 1 periyottan oluşur. Bu süre içerisinde 5 sayıya ulaşan ilk sporcu veya süre sonunda önde olan sporcu maçı kazanır. Süre bitiminde eşitlik varsa uzatma dakikası oynanır. Eleme maçları 3'er dakikalık 3 periyottan oluşur. Periyotlar arasında 1 dakika mola verilir. Bu süre içerisinde 15 sayıya ilk ulaşan sporcu veya süre sonunda önde olan sporcu maçı kazanır. Süre bitiminde eşitlik söz konusu ise uzatma dakikası oynanır (Tümlü, 2009; Türkiye Eskrim Federasyonu, 2018).

Karşılaşmalar "pist" olarak adlandırılan, uzunluğu 14 metre ve genişliği 1,5 metre olan metal plakalar üzerinde yapılır. Eskrimciler bu oyun alanı içerisinde rakiplerine yüzleri dönük şekilde yarışmak zorundadır. Rakibe sırtını dönmek veya oyun alanından dışarı çıkmak kural ihlalidir. Karşılaşma başlamadan önce iki eskrimci pist üzerindeki başlangıç çizgilerine

geçerek “gard” pozisyonunu alır ve hakemin oyunu başlatmasını bekler. Gard pozisyonu, kullanılan el ve destek ayağı önde olmak koşuluyla ayakların omuz genişliğinde açık ve birbirine dik açı oluşturacak şekilde konumlandığı yarım çökme pozisyonu olarak tanımlanabilir. Eskrimciler pist üzerinde ileri-geri hareket ederek atak ve savunma tekniklerinin tamamını bu gard pozisyonu üzerinden gerçekleştirir (Turner vd., 2014).

Eskrimci hücum durumundaysa “hamle” denen teknikle rakibinin hedef bölgesine vuruş veya dürtüş yapmayı hedefler. Hamle, kılıç tutan elin ve öndeki ayağın öne doğru açılarak rakibe ulaşmayı amaçlayan bir hareket olarak tanımlanabilir. Savunmada ise rakibin ataklarını engelleyerek vuruş veya dürtüş hakkı kazanmayı hedefler (Davila, Rojas, Antonio & Navarro, 2013).

2.1.2. Eskrim Tarihi

Eskrim, tarihi insanlığa kadar uzanan eski bir spor dalıdır. İnsanın yaşama içgüdüğü ve var olma gibi doğasından yer alan unsurların uzantısı olan korunma ve avlanma ihtiyaçlarının günümüze uzanan sportif devamıdır (Alpman, 1972 s. 205). Eskrim kelimesinin kökü, Germen dilinde “savunmak-korunmak” anlamına gelen “Scheirmen” kelimesinden gelmektedir. Sonrasında İtalyanlar bu kelimeyi “Chermare” Fransızlar ise “Escrimer olarak kullanmışlardır (Arseven, 1976, s. 4).

Eskrim ilk olarak milattan önce 2000 yıllarında Çin’de sonrasında antik Yunanda var olan gymnasium okullarında hoplomakhos olarak adlandırılan gladyatör öğretmenleri tarafından ders olarak verilirdi. İlyada Destanı yazarı Homeros, milattan önce 1000 yıllarında Yunan şenlik ve bayramlarında kılıç ile yapılan gösterileri anlatmaktadır. Bununla birlikte Roma’da Mars meydanında bir araya gelerek “Vectis” olarak adlandırılan bir kılıçla gençlerin çalışma yaptıkları tarihte yer almıştır. Romalılar eskime “Armatura”, başarılı kılıç kullanan askerlere de “Doctore Armarum” adını vermekteydiler. Fransa’da kılıç ve diğer ekipmanlarla donatılan şövalyelerin 1066 yılında ilk müsabakayı gerçekleştirdikleri

kaydedilmektedir. Teknolojiyle birlikte eskrimde kullanılan silahlarda gelişti. Modern anlamda eskrim tekniği ilk önce İspanya’da başladı. “Silah sanatı akademisi” açma şerefi 1567 yılında Kral 9. Charles dönemine rastlamaktadır (Arseven, 1976, s. 4-5; Tümlü, 2009). İspanya patentini taşımakta olsa da eskrim tarihini Fransa ve İtalya yazmıştır. Bugünkü Dünya eskrimi üzerinde iki ekolün özellikleri karşımıza çıkmaktadır. İtalyan eskrimi dört yüz yılı aşan eskrim tecrübesinden dolayı Fransız ekolünden daha başarılı olmuştur. Zamanla Avrupa’nın imparatorluk ve krallık dönemlerinde iki ülkenin eskrim eğitmenleri saraylarda itibar ve asalet unvanları kazanmış, ülkelerinde kraliyet ve askeri silah akademileri kurmuştur. Avrupa’da hızla yayılmaya başlamasıyla birlikte Macar ve Alman ekolleri gelişmiş ve bu ülkelerde de akademiler kurulmuştur (Gaugler & Nadi, 1997, s. 23). Yüzyıllardır süren silahlı savaş eğitimi ve buna bağlı olarak silahların gelişimi, ateşli silahların hakimiyeti ile delici ve kesici silahlar dönemini tamamlamış, yerini daha gelişmiş olan kitle imha silahlarına bırakmıştır. Geçmişte kalan ve soylu dönemin güzelliklerini yaşatan teke tek düellolarda verilen mücadelenin heyecanı ve centilmenliği, tüm dünyada sportif mücadele silahları olarak kullanılan “Modern Eskrim’ de” yerini almıştır (Sütbakan, 2010, s. 9).

1896 Atina Olimpiyat Oyunları’ndan beri günümüze kadar her Olimpiyatlarda yer almış olan modern eskrim, Uluslararası Eskrim Federasyonuna (FIE) bağlı 153 ulusal federasyona sahiptir (International Fencing Federation, 2020).

2.1.3. Türkiye’de Eskrim

Türklerin askerlik sanatında dünya milletleri arasında önden gelen milletlerden biri olduğu bugün kuşkusuz olarak kabul edilmektedir. Türklerle temasta bulunan milletlerin tarihi yazılı bulgularında, Türklerin silah kullanmaktaki ustalıklarından söz eden birçok bölümler bulmak mümkündür. Millet ve ordu değerlerini köklü bir devlet geleneği içerisinde harmanlayıp, varlığını dünyanın en eski uluslarından biri olarak devam ettiren Türk

toplumunun hayatında silahın ve silah kullanımının başlangıçtan günümüze oldukça önem taşıdığı bir gerçektir (Eralp, 1993, s. 32).

1839 Tanzimat Fermanı ile Sultan Abdülmecit döneminin askeri okullarına “MEÇ” Kılıç Talimi derslerinin müfredata eklenmesi öngörülüyordu. 1842 yılında “Meç ve Kılıç Talimleri” dersi Mösyö Santandri adlı yabancı eskrim eğitmeninin getirilmesiyle başlatıldı. Eskrimin gelişmiş olduğu ülkelerde, eskrim her zaman askeri kökenli olmuş ve askeri akademilerde gelişmiştir. Dolayısıyla ülkemizde de bu düzen geçerliliğini sürdürmüş, eskrim branşı ilk olarak harp okullarında başlamıştır. Cumhuriyet döneminde yapılacak değişiklikler ve uygulanacak “Maarifi Umumiye Nizamnamesi” ile 1869’da Rüştiye’de, 1870’de Mektep-i Tıbbiye’de, 1877’de İdadilerde “Meç Dersleri” kabul edilmiştir (Ergün & Duman, 1996).

Nitekim, 1800’lü yılların sonlarına doğru İzmir ve İstanbul’da yaşayan Levantenler arasında eskrim faaliyetleri icra edildiği bilinmekteydi. İstanbul’da faaliyetlerini sürdüren Hermes adındaki Rum kulübünde eskrim çalışmaları yapan Dr. A. Kristefos’un, 1906 yılında Atina’da gerçekleştirilen ara Olimpiyatlarında, gümüş madalya aldığını “Tercüman-ı Hakikat Gazetesi’nin” 25 Nisan 1906 tarihinde yayınlanan basımının ikinci sayfa üçüncü sütununda yazmaktadır (Sütbakan, 2010, s. 26-30).

Türkiye’deki eskrimi filizlendirmek ve geliştirmek amacıyla Binbaşı Hüsni Bey, İtalya’da gerekli olan eskrim eğitimini almış ve 1901 yılında Harbiye Mektebi’nde daha bilinçli eskrim eğitimi vermeye başlamıştır. “Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı’nın” kurulmasıyla birlikte 1923 yılında TEF kurulmuş ve oluşturulduğu ilk yıl FIE’e kabul edilmiştir (Sütbakan, 2010, s. 26-30).

2.2. Zekâ Kavramı

Zekâ kavramının nasıl tanımlanması gerektiği geçmişten günümüze birçok farklı alan uzmanlarının araştırma konusu olmuştur. Elde edilen ilk veriler zekanın doğuştan gelen bir kalıtım olduğunu, bireylerin sabit ve belli bir zekâ düzeyi ile doğup yaşamları boyunca aynı zekâ türü ve kapasitesi ile yaşadıklarına yönelik iken, yakın geçmişte yapılan araştırmalar düşünülenin aksine insan zekasının çok daha kapsamlı ve iyileştirilebilir olduğunu göstermektedir. Bazı araştırmacılar, insanın zihinsel fonksiyonlarını göz önüne alarak insan zekasını ölçtüğünü öngören çeşitli IQ (intelligence Quotient) testleri oluşturarak zekayı bu test sonuçlarının ölçtüğü nitelik olarak tanımlarken, diğerleri ise zekayı bireyin öğrenme kapasitesi olarak yorumlamıştır. En kapsamlı anlamıyla zekâ, genel bir zihin gücü olarak tanımlanmıştır. Zekâ, eğitimcilerle göre öğrenebilme yeteneği, psikologlara göre muhakeme ile sonuca varma yeteneği, biyologlara göre çevreye uyum sağlama yeteneği ve bilgisayar bilimcilerine göre bilgi işleme yeteneği anlamını taşımaktadır (Özgüven, 2014, s. 25; Armstrong, 2003).

Zekâ, bilim insanlarıca tek bir tanımı yapılamayan kesin ve kolay ölçülemeyen bundan dolayı doğru sonuçlara ulaşılması zor olan bir kavram olarak tanımlanmaktadır. Zekânın tanımlanmasındaki belirsizlik birçok farklı kavram ve düşünceyi ortaya çıkarmıştır (Ermiş, İmamoğlu & Erilli, 2012).

Gürel ve Tat (2010) zekayı, zihnin kavrama, öğrenebilme, öğrenilenlerden yararlanabilme, yeni durumlara uyarlanabilme ve yeni çözüm yolları bularak kullanabilme yeteneği şeklinde tanımlamıştır.

Özkan (2008) zekâ kavramını, soyut düşünme ile ortaya çıkan muhakeme yeteneği, öğrenebilme gücü, yaratıcılık performansı, olağan dışı durumlara uyum sağlayabilme, problem çözme yetisi ya da yeni ve bilinmeyen durumları algılama kapasitesi olarak tanımlamıştır.

Zekâ ile ilgili ilk tanımı veren Alfred Binet'e göre zekâ; uyarıların algılanması, algılanan uyarıların bellekte yer etmesi, uyarılar vasıtasıyla karar verebilme ve farklı görüşlere sahip olabilme yeteneği olarak ileri sürülmüştür (akt. Öner, 1997, s. 28).

David Wechsler'e göre zekâ; bireyin rasyonel düşünme, amaca yönelik davranma, mantıklı hareket edebilme ve çevresiyle uyum içerisinde baş edebilme kapasitesidir (akt. Akboy & İkiz, 2007, s. 309).

Raymond Cattel, zekâ testi kavramını ilk kez ortaya atmıştır. Duyum keskinliği ve tepki hızındaki farklılıklar zihinsel fonksiyonlardaki farklılığı yansıtır görüşünü savunur (akt. Selçuk, Kayılı & Okut, 2003, s. 2).

Robert Sternberg zekayı; belirlenen hedeflere ulaşabilmek için gerekli olan pratik bilgi vasıtasıyla çevreyi belirlemek, şekillendirmek ve uyum sağlamak üzere ihtiyaç duyulan zihinsel güç olarak tanımlamıştır (Sternberg, 2005).

William Stern zekayı; bireyin yaratım ve düşünüşünü yeni durumlara bilinçli olarak aktarabilmesine ilişkin genel bir yetenek olarak değerlendirmiş ve zekâ tanımlamasına "bilinç" kavramını ekleyerek daha da karmaşık hale getirmiştir (akt. Özgüven, 2014, s. 180).

Charles Spearman zekayı; g ve s faktörü adıyla genel ve tek etmenden oluşan bir faktör olarak tanımlarken bazı alt becerilerden oluştuğunu söylemiştir (akt. Bacanlı, 2002, s. 23).

Edward Thorndike, zekanın sosyal, mekanik ve soyut zekâ olmak üzere 3 farklı etmenden oluştuğunu savunmuş ve geliştirdiği "çok faktör" kuramı ile zekâ değil zekaların var olduğunu öne sürmüştür (akt. Selçuk vd., 2003, s. 3).

Duygusal zekâ faktörünü ortaya atan ve Thorndike'in sosyal zekâ alanı üzerinde duran Daniel Goleman, duygusal zekayı; kişinin kendi kendini harekete geçirebilme, olumsuzluklarla baş edebilme, arzularını kontrol altına alarak egosunu yenebilme, psikolojisini düzene sokabilme ve sorunların üstesinden gelebilme yetisi olarak tanımlamıştır (akt. Selçuk vd., 2003, s. 3).

Francis Galton, duyuusal yeteneklerdeki farklılıkların bireysel farklılıklara neden olduğunu ve bireylerin duyuusal yetenekleri ile zekâ kapasiteleri arasında pozitif yönde ilişki olduğunu savunmaktadır (akt. Selçuk vd., 2003, s. 2).

Uzmanlarca yapılan tanımlar göz önüne alındığında zekâ, kalıtımla birlikte bireyde var olan, gün geçtikte gelişen ve değişen, hayata adapte olabilmek için bireyin yetenekleri doğrultusunda sahip olduğu güçtür (Kemeç, 2016, s. 9).

Zekâ ile ilgili literatürden elde edilen bilgiler zekanın soyut bir kavram olduğunu belirtmektedir. Bundan dolayı zekanın tam olarak ölçülebilmesi oldukça zordur. Geleneksel yaklaşımın bir ürünü olan IQ testlerinden alınan puanlar bireyler ile ilgili sadece fikirler öne sürebilmektedir (Demirel, 2007, s. 1).

Buna bir örnek verecek olursak, farklı branşlardan Dünyaca ünlü sporcuların elde ettikleri başarılarla rağmen IQ test puanlarının oldukça düşük olması zekanın tek boyutlu olamayacağına göstergesidir (Yavuz, 2004, s. 14).

Zekanın tek boyutlu olamayacağı görüşünü savunan Howard Gardner, zekanın 8 ayrı geliştirilebilir alandan oluştuğunu ifade etmiştir. ÇZK olarak adlandırılan kuramın öncüsü Gardner, geleneksel zekâ anlayışına meydan okuyarak çoklu zekâ anlayışı düşüncesini desteklemiş ve eğitimdeki yerini almıştır.

2.3. Çoklu Zekâ Kuramı

Howard Gardner, 1983 yılında yayınladığı *Zihin Çerçevesi*: ÇZK adlı eserinde ilk defa bu kuramdan söz etmiş ve insan zekasını yalnızca sayısal ve sözel becerileri göz önüne alarak ölçen zekâ testlerini (IQ testleri) ve yaklaşımlarını eleştirmiştir. Gardner'e göre, yaklaşık bir asırdır eğitim ve psikoloji başta olmak üzere birçok alanda zekayı testlerden alınan sonuçlar olarak kabul eden anlayışın tamamen değişmesi gerekmektedir. Çünkü zekâ, tek boyutlu bir

yapı olmaktan çok, farklı zihinsel yeterliliklerin sahip olduğu güçtür (Armstrong, 2003, s. 12).

ÇZK, başlangıçta nöro-biyolojik ve kültürel bir olgu halini alan zekanın farklı bulgularını birleştirmek ve geleneksel kâğıt üzerinde yapılan zekâ testlerinin güvenilirliği hakkındaki karşıt düşünceleri savunma amacıyla tasarlanmıştır (Gardner, 2004, s. 8-10).

ÇZK, bireyleri kesin yargılarla, gelenekselleşmiş bir yol olan IQ testleri ile zeki olanlar ve olmayanlar olarak herhangi bir sınıfa sokmadan, bireylerin henüz gelişmemiş zekâ alanlarının belirlenerek bu alanların geliştirilebileceği düşüncesini savunmaktadır (Kemeç, 2016, s. 13).

Harvard Eğitim Fakültesinde temel araştırma grubu olan Project Zero'nun kurucu üyelerinden olan Howard Gardner proje kapsamında yapmış olduğu araştırmalarda beynin farklı bölgelerinde oluşan hasarlar sonucunda bir etkinliği icra etmekte zorlanan bireyin, beynin hasarlı olmayan kısımları tarafından desteklenerek bu yetersizliği ortadan kaldırdığını gözlemlemiştir (Demirel, Başbay & Erdem, 2006, s. 13).

Howard Gardner, zekayı, “bir kişinin bir veya birden fazla kültürde değer bulan bir ürün ortaya koyabilme kapasitesi, gerçek hayatta karşılaştığı problemlere etkili ve verimli çözümler üretebilme becerisi ve çözüme kavuşturulması gereken yeni veya karmaşık yapıları problemleri keşfetme yeteneği” olarak tanımlamıştır (akt. Saban, 2005, s. 5).

ÇZK ile savunulan zekâ anlayışının anahtar kavramı “çoğul” sözcüğüdür. Nitekim zekâ kavramı da çok yönlüdür. Doğuştan sahip olunan zekâ iyileştirilebilir ve geliştirebilir niteliktedir. Gardner, öncüsü olduğu ÇZK'a göre zekâ özelliklerini bu şekilde sıralamaktadır:

- Bireyler kendi zekâlarını artırma ve geliştirme kapasitesine sahiptir.
- Zekâ, değiştirilebilir olduğu kadar başkalarına da öğretilir.

- Zekâ, zihin ve beyin yapılarının birbirleri ile etkileşimi dolayısıyla meydana gelen çok yönlü bir kavramdır.
- Çok yönlü olmasına karşın zekâ, kendi içerisinde bir bütündür.
- Bireyler, zekâ alanlarının hepsine sahiptir.
- Bireyler, sahip olduklarını zekâ alanlarını belirli bir düzeyde ayrı ayrı geliştirebilir.
- Farklı özelliklere sahip zekâ alanları belli bir uyum içerisinde görev yaparlar.
- Her bireyin bütün alanlarda zeki olabilmesi için pek çok yol bulunmaktadır (Selçuk vd., 2003, s. 12).

Gardner, 1983 yılında yayımladığı “Zihin Çerçevesi (Frames of Mind)” adlı eserinde bireylerin yedi zekâ alanına sahip olduğu düşüncesini öne sürmüştür. Sonrasında Gardner, bireylerin yetenekleri üzerinde yaptığı çalışmalar sonucunda bireyin yeteneklerini ifade edecek başka zekâ alanlarının da olabileceğini ifade etmiştir. İlk olarak 1997 yılında bahsettiği sekizinci zekâ alanına 1999 yılında yayımladığı “Zekâ Yeniden Yapılandırıldı (Intelligence Reframed)” adlı kitabında yer vermiş ve çoklu zekâ alanını 8 farklı tür olmak üzere yeniden tasarlamıştır (akt. Işık, 2006, s. 9). Howard Gardner, ileri sürdüğü 8 farklı (Sözel-Dilsel, Matematiksel-Mantıksal, Görsel-Uzamsal, Müziksel-Ritmik, Bedensel-Kinestetik, Sosyal-Kişiler Arası, İçsel ve Doğa) zekâ alanlarının aralarında güçlü bir bağ olduğunu savunmuştur (Sönmez, 2008, s. 34).

2.3.1.Çoklu Zekâ Alanları ve Özellikleri

Gardner’ın ilk olarak 1983 yılında öne sürdüğü ve üzerinde sayısız çalışmalar yaptığı çoklu zekâ teorisi, 8 farklı zekâ alanına tanımlama getiriyor olsa da zekâ alanlarının geliştirilmesi ve çoğaltılması mümkündür. Teori kapsamında kabul gören sekiz zekâ alanı özellikleri ile ayrıntılı bir şekilde ele alınmıştır.

2.3.1.1. Sözel-Dilsel Zekâ

Dil zekâsı, sözcükler yoluyla karmaşık durumları ifade edebilmek demektir. Konuşmanın gerçekleşmesi için dilsel mesajları algılamak gerekir (Gardner, 2004).

Sözel-dilsel zekâ alanı; dili etkili ve üretken kullanma yetisine sahip olan tüm alanları içerisinde barındırmaktadır (Yavuz, 2004, s. 16).

Bu zekâ alanı gelişmiş olan kişiler; dinleme kabiliyeti yüksek, kelime bilgisi geniş, etkili konuşma becerisi ve sözlü iletişim gücüne sahiptir. Konuşma, yazma ve okuma gibi etkinliklerde daha etkili olabilmektedirler (Tarhan, Gümüşel & Sayın, 2012).

Sözel-dilsel zekâsı gelişmiş bireylerin sahip oldukları baskın özellikler şunlardır (Temiz, 2007, s. 20):

- Sözlü ve yazılı iletişimde iyidirler.
- Sözcükleri doğru ifade ederler.
- Sözlük bilgisi gelişmiştir ve kullanmayı severler.
- Kitap okumayı severler.
- Deyimler ve atasözlerine sözlü iletişimlerinde yer verirler.
- Yabancı dil öğrenme konusunda başarılıdırlar.
- Anlatmayı, tartışmayı ve dinlemeyi severler.
- Sözcük oyunlarından ve bulmacalardan hoşlanırlar.
- Sözlü ve yazılı hafızaları güçlüdür.
- Resimlerden çok yazılar dikkatlerini çeker.

Eğitim sistemi ve test sınavlarının mantıksal-matematiksel zekâ ile sözel-dilsel zekâyâ yönelik sorulardan oluşması nedeniyle ülkemizde en fazla önemsenen iki zekâ alanında birisidir. Kullanılan eğitim yöntemi ve metotları da bu iki zekâ odaklıdır.

Örnek meslek grupları: öğretmen, avukat, gazeteci, şair, hukukçu vb.

2.3.1.2. Mantıksal-Matematiksel Zekâ

Bu zekâ alanı, mantıksal ilişkilere, ifadelere ve hipotezlere, sebep-sonuç ilişkilerine ve konuların işleyiş biçimlerindeki soyutlamalara karşı duyarlılık içeren zekâ alanıdır (Armstrong, 2003, s. 6). Daha geniş anlamıyla sayılarla düşünme ve akıl yürütme, soyut düşünme, hesaplama, problem çözme, sonuç çıkarma, mantıklar bağlantılar kurma, veriler arasında ilişkiler kurma kapasitesi ve becerisi olarak ifade edilebilmektedir (Bümen, 2004, s.11; Vural, 2005, s. 241).

Zekâ alanlarının tümünün özünde belirli bir matematiğin ve mantıksal yapının olması, zekâ alanlarının bu zekâ alanı ile yakın ilişki içerisinde olduğunun göstergesidir. Ancak bu durum mantıksal-matematiksel zekâ alanının diğer zekâ alanında daha üstün görülmesine neden olmamalıdır. Tam tersi bütün zekâ alanlarını bir bütün olarak ele almak çok daha mantıklıdır (Gardner, 2012 s. 191-205).

Mantıksal-Matematiksel zekâ alanı gelişmiş olan bireylerin sergilediği bazı baskın özellikler şunlardır (Saban, 2005, s. 8):

- Olaylar işleyişleri ve oluşumları ile ilgili çok meraklıdırlar.
- Sayılarla uğraşmayı çok severler.
- En sevdikleri ders matematiktir.
- Mantıksal sorular çözmeyi, dama ve satranç gibi zihinsel beceri ortaya koyulan oyunları çok severler.

- Olaylar arasında mantıksal ilişkiler kurmayı ve düzenlemeyi çok severler.
- Hesaplama gerektiren oyunları çok severler.
- Bilgisayar oyunlarına ilgi duyarlar.
- Deney yapmayı ve yeni şeyler keşfetmeyi severler.
- Yaşlılarına kıyasla neden-sonuç ilişkisi kurabilme ve soyu düşünebilme yetenekleri gelişmiştir.
- Makinelerin çalışma sistemi ile ilgili çok soru sorarlar.

Örnek meslek grupları: mühendis, bilgisayar programcısı, matematikçi, istatistikçi, eleştirmen vb.

2.3.1.3. Görsel-Uzamsal Zekâ

Bu zekâ alanı iki ve üç boyutlu cisimleri algılama, canlandırma ve taklit etme, şekiller, tablolar, resimler gibi görsel imgelerle düşünme, hayal etme yeteneğidir (Yavuz, 2004, s. 16).

Görsel-uzamsal zekâ, bir bireyin bir mimar veya bir ressam gibi çevresinden edindiği izlenimler hakkında değişik şekiller uygulaması veya bir izci, bir avcı ya da bir rehber gibi gideceği yolu doğru şekilde algılaması kapasitesidir. Bu zekâ alanına sahip bireyler, dış dünya üzerinde yaptıkları objektif değerlendirmeler vasıtasıyla fikirlerini grafiksel olarak sergileme kapasitesine sahiptirler. Yer, zaman, biçim, renk ve desen gibi olgular onlar için oldukça önemlidir bundan dolayı buldukları ortamı görselleştirmeye ve renklendirmeye çalışırlar (Saban, 2005, s. 9).

Bu zekâ alanı ile ilgili öne çıkan üç yetenek şu şekildedir (Selçuk vd., 2003, s. 53):

1. Doğru bir şekilde nesnelere algılamak.

2. Bir nesneyi başkasının bakış açısından çizerek yönlendirmek ya da hareketini uzayda gerçekleştiriyormuş gibi hayal etmek.
3. Başka bir bireyin algılarını iki veya üç boyutlu somut örneklere dönüştürmek.

Örnek meslek grupları: kâşif, mimar, mühendis, ressam, fotoğrafçı.

2.3.1.4. Müziksel-Ritmik Zekâ

Müziksel-ritmik zekâ bir bireyin olayların oluş biçimini, düzenini ve seyrini ritmik olarak algılaması, düşünmesi ve yorumlaması olarak tanımlanır. Çevresindeki seslere duyarlı olma, notalarla ve ritimlerle ilgilenme, müzik aleti kullanma, şarkı söyleyebilme gibi yetiler bu zekâ alanına hitap etmektedir. Bu zekâ alanı baskın olan bireyler müziklerin ritmine, akustik düzenine, parçanın içerisindeki iniş ve çıkışlara bununla birlikte çevresindeki seslere oldukça duyarlıdır. Melodileri kolaylıkla hatırlamakla birlikte olayların işleyişini müziksel bir dille düşünmeye ve ifade etmeye çalışırlar. Bu bireyler en iyi ve etkili öğrenmeyi müzik ve ritim içeren eğitimlerle sağlarlar (Saban, 2010, s. 14).

Örnek meslek grupları: kompozitör, müzik öğretmeni, besteci, tiyatrocu, söz yazarı.

2.3.1.5. Bedensel-Kinestetik Zekâ

Sosyal hayatta iletişim kurarken bedeni kullanma, duygu ve düşünceleri ifade ederken jest ve mimiklere yer verme, zihin ve bedeni etkin, koordineli ve verimli şekilde kullanabilme becerisi olarak tanımlanan bu zekâ alanı fiziksel becerileri içerisinde barındırmaktadır (Akınoğlu, 2014, s. 417). Bedensel-kinestetik zekâ alanı, problemlere çözüm üretmek, bir modeli inşa etmek veya yeniden bir model üretmek için vücudunu kullanabilme kapasitesidir. Bu zekâ alanı, istenilen bir şeyi gerçekleştirmek amacıyla vücudunu özenle kullanabilmesinin yanı sıra kendini anlatırken vücudunu kullanmadaki ustalığı ile ön plana çıkmaktadır. (Saban, 2005, s. 11).

Bedensel-kinestetik zekâ alanı güçlü bireyler üreten, dans etmeyi seven, el becerisi gerektiren oyunlara ilgi duyan, açık havada yapılan aktiviteleri seven, fiziksel efor gerektiren etkinliklere ilgi duyan ve en az bir spor branşında başarılı olan dinamik karakterlerdir (Selçuk vd., 2003, s. 64).

Bu zekâ alanı gelişmiş olan bireylerin bazı davranış özellikleri şöyle sıralanabilir (Lazear, 2000);

- Motor becerilerini kontrollü kullanabilme.
- Sıralı vücut hareketlerini başarılı şekilde sergileyebilme.
- Fiziksel sınırlılıklarının farkında olma.
- Sınır-kas koordinasyonu gelişmiş olma.
- Vücudun tümünü ustalıkla kontrol edebilme.
- Uzun süre hareketsiz kalamama.
- El becerisi gerektiren işlerde başarılı olma

Örnek meslek grupları: atlet, dansçı, balerin, cerrah, sihirbaz.

2.3.1.6. Kişilerarası-Sosyal Zekâ

Kişilerarası-sosyal zekâ, bir insanın pazarlamacı, psikoterapist ya da bir öğretmen gibi iyi iletişim kurabilme, grupla çalışma ve ikna edebilme becerisi olmakla birlikte insanları duygularını, ihtiyaçlarını ve isteklerini anlama, yorumlama ve karşılama kapasitesidir (Armstrong, 2000).

Problemlere çözüm üretebilen, liderlik özellikleri gelişmiş, özgüveni yüksek ve sosyal iletişimi güçlü olan bu bireylerin sosyal zekalarının gelişmiş olduğu söylenebilir. Bu zekâ alanı gelişmiş olan bireyler münazaralardan ve karşılıklı taştırmalarda iyidirler. Takımın bir parçası olmaktan ve rol almaktan keyif duyarlar (Selçuk, vd., 2003, s. 72).

Örnek meslek grupları: iş adamı, organizatör, öğretmen, danışman, pazarlamacı.

2.3.1.7. Kişisel-İçsel Zekâ

Kişisel-içsel zekâ, bireyin kendini tanıması, duygularını fark etmesi ve kodladığı duygularını göz önüne alarak davranışlarını değiştirmek gibi yetileri içerisinde barındıran bireyin kendisi ile alakalı olan birinci zekâ ile birlikte çevresindeki insanları fark edip onların psikolojik durumlarını analiz eden ve davranışlarını bu analizlere göre yönlendiren bireyin diğer insanlara yönelik ikinci zekâ türünden oluşmaktadır (Gardner, 2012, s. 310).

Bu zekâ alanı gelişmiş olan bireyler, bağımsız olmayı seven, kendi ile barışık, gerçeklerle yüzleşen, içselleştirdiği dünyasından dersler çıkaran, kendi düşünce ve duygularının farkında olan, sorumluluk almaktan kaçınmayan ve bir konuya olabildiğince odaklanabilen bireylerdir (Onay, 2008, s. 16).

Örnek meslek grupları: felsefeci, araştırmacı, zanaatçı, yazar, dini lider.

2.3.1.8. Doğacı Zekâ

İlk insanlıktan bu yana insanların hayatta kalabilmeleri için doğayı gözlemlemesi ve bu gözlemler neticesinde ortaya koyduğu davranışlarla hayatlarını düzenlemeleri bu zekâ alanının gelişimine katkı sağlamıştır (Yardımcı, 2006, s. 43).

Doğacı zekâsı gelişmiş olan bireyler, çevre konularında bilinçli, hayvanları seven ve haklarına saygı duyan, doğal denge ve ekolojiye önem veren, sağlıklı, güvenilir ve temiz bir çevre oluşturma bilincine bireylerdir (Saban, 2005, s. 15).

Örnek meslek grupları: Ziraat mühendisi, çiçekçi, çevre bilimci, peyzaj mimarı, veteriner.

2.3. Performans

Performans, İngilizcede “performance” kelimesinden dilimize gelmekte olup, gerçekleştirmek, başarı, başarımlık, elde edilen iyi sonuç gibi anlamları bulunmaktadır. Bir şeyi zamanla olgunlaştırmak, çaba sarf etmek ve başarmak gibi eylemleri karşılar (Akçakaya, 2012). Genel olarak performans kavramı verimlilik, etkililik ve başarı ile benzer anlamda kullanılmaktadır. Nitekim performans belirlenen amaca ulaşmak adına harcanan çabayı, çabanın amaca ulaşma durumu ise başarıyı ifade etmektedir (Tutar & Altınöz, 2010). Etkililik takımdaki tüm bireylerin ortaya koyduğu genel performansın değerlendirilmesidir. Verimlilik kavramı ise takımların ne derece iyi çalıştığının göstergesi olarak kabul görmektedir (Suliman, 2001).

Performans hedeflenen amaca ve planlamalara dayalı faaliyetler sonucunda elde edilen durumu nitel ve nicel olarak betimleyen kavramdır. Performans kavramı, planlanan yol haritasında karşılaşılabilecek olumlu veya olumsuz şartlar altında ortaya konulması gereken işi zamanında gerçekleştirilerek elde edilen sonuç olarak tanımlanabilmektedir (Bayram, 2006; Kubalı, 1999).

2.3.1. Sportif Performans ve Zekâ Türünün Performansa Etkisi

Sportif performans, herhangi bir spor branşına özgü bir aktivitenin gerçekleştirilebilmesi için sarf edilen çabaların tümü şeklinde tanımlanabilir. Sporunun olumlu ve olumsuz faktörler doğrultusunda hedefe ulaşabilme kapasitesi ve becerisi olarak kabul görmektedir (Bayraktar & Kurtoğlu, 2004, s. 276).

Günümüzde sportif anlamda en iyi performans bilimsel geçerliliği olan bilgiler doğrultusunda dikkatle planlanan, uygulanan ve kontrol edilen bir çalışma sistemi doğrultusunda elde edilebilir. Yüksek bir performans seviyesi ancak tüm etkili bileşenleri antrene ederek ve geliştirilerek elde edilebilir (Minz 2003).

Cinsiyet, antropometrik özellikler, genetik unsurlar, zekâ gelişmişliği, iklim ve çevre şartları, antrenman planlaması ve sezon planlaması sportif performansı etkileyen önemli unsurlardandır (Korhonen, Mero & Suominen, 2003; Strudwick, Reilly & Doran, 2002).

Bireyin nitelikleri tüm sosyal ve yaşamsal aktivitelerde olduğu gibi sporun da öğrenilmesinde ve performansı geliştirerek sergilemesinde belirleyici ve önemli bir role sahiptir. Sporcu performansını yükseltmek için ilgilenilen spor branşına özgü gerekli niteliklere büyük oranda sahip olmak gereklidir. ÇZK'da sporcu olunmasını sağlayan kinestetik zekâ alanı her sporcuda baskın zekâ alanı olarak gözlemlenirken aynı zamanda spor branşına özgü temel özelliklerinde ihtiyaç duyduğu farklı zekâ alanlarına özgü gelişmiş nitelikler ön plana çıkabilmektedir (Ulukan, 2018, s. 27). Örneğin bir eskrimci hem bedensel zekâ alanı özelliklerini baskın olarak sergilerken bununla beraber görsel ve matematiksel zekâ özelliklerini de baskın olarak sergileyebilmektedir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1.Araştırmanın Modeli

Araştırma nicel araştırma yöntemlerinden tarama modelinde betimsel bir araştırmadır. Çok sayıda katılımcının görüşlerinin ya da özelliklerinin belirlenmeye çalışıldığı ve evren hakkında bilgi edinmek amacıyla evrenin tümüne veya seçilecek örneklem grubu üzerinde yapılan araştırmalara tarama araştırmaları denir (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz & Demirel, 2018, s. 16).

Değişkenler arasındaki ilişkileri incelemeyi ve çıkarımlarda bulunmayı amaçlayan bu araştırma ilişkisel tarama modeli özelliklerini taşıyan bir araştırmadır. Bu tarz araştırmalarda değişkenler arasındaki sebep-sonuç ilişkilerine dair kesin yargılarda bulunmak mümkün olmasa da yararlı çıkarımlar yapılabilmektedir (Karasar, 2009, s. 79). Araştırmada söz konusu değişkenler zekâ alanları, performans, eskrim branşı, cinsiyet, yaş, spor yaşı, gelir düzeyi, anne ve baba eğitim durumudur.

3.2.Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, 2019-2020 sezonu TEF faaliyet programında yer alan epe, flöre ve kılıç branşında turnuvalara katılan 14-20 yaş aralığındaki 525 erkek ve 389 kadın olmak üzere toplam 914 sporcu oluşturmaktadır.

Araştırmanın örneklemini ise bu turnuvalara katılan sporculardan gönüllü olarak seçilmiş 251 erkek ve 220 kadın olmak üzere toplam 471 sporcu oluşturmaktadır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılan ölçek anket tipinde olup 2 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm bireylerin demografik özelliklerini belirlemeye yönelik ifadelerin bulunduğu, benzer araştırmalardan elde edilerek geliştirilen kişisel bilgi formundan oluşmaktadır.

Araştırma grubunun çoklu zekâ alanlarını belirleyebilmek adına ise Selçuk, Kayılı & Okut (2003)'a ait Çoklu Zekâ Uygulamaları kitabında yer alan “Çoklu Zekâ Gözlem Formu” herhangi bir değişiklik yapılmadan kullanılmıştır. Ölçek 5’li likert tipinde hazırlanmış olup 8 zekâ alanını betimleyici 8 bölümden ve her bölümde 10 soru içeren toplamda 80 sorudan oluşmaktadır. Katılımcılar yöneltilen her bir ifadenin kendileri için ne derece uygun olup olmadığını (0=hiç uygun değil, 1=çok az uygun, 2=kısmen uygun, 3=oldukça uygun, 4=tamamen uygun) ölçek özerinde ifade etmiştir. Katılımcıların zekâ alanlarını değerlendirmek için her bir zekâ alanını ölçen bölümlerin toplam puanları alınmıştır. Zekâ alanları ile ilgili alınan toplam puanlardan 0-7 puan “Gelişmemiş”, 8-15 puan “Biraz Gelişmiş”, 16-23 puan “Orta Düzeyde Gelişmiş”, 24-31 puan “Gelişmiş” ve 32-40 puan ise “Çok Gelişmiş” olarak değerlendirilmiştir (Selçuk, vd., 2003, s. 41).

Araştırmacı tarafından yapılan Çoklu Zekâ Gözlem Formu’nun geneline ait Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı 0.90’dır

Güvenirlik bir anket veya testte var olan soruların birbirleri ile olan tutarlılığını ve uygulanan ölçeğin ele alınan sorunu ne derece yansıttığını ifade eder. Güvenirlik, elde edilen ölçümler üzerindeki yorumlar ve daha sonra ortaya çıkabilecek analizler için bir temel teşkil eder. Alfa (α) katsayısına bağlı olarak ölçeğin güvenilirliği şu şekilde yorumlanabilir:

- $0.00 \leq \alpha < 0.40$ ise ölçek güvenilir değildir,
- $0.40 \leq \alpha < 0.60$ ise ölçeğin güvenilirliği düşük,
- $0.60 \leq \alpha < 0.80$ ise ölçek oldukça güvenilir, ve
- $0.80 \leq \alpha < 1.00$ ise ölçek yüksek derecede güvenilir bir ölçektir (Kalaycı, 2018, s. 405).

3.4.Verilerin Analizi

Katılımcıların demografik özelliklerinin ve zeka alanlarının değerlendirilmesinde frekans analizi yapılmıştır. Değişkenleri değerlendirmek amacıyla normallik ve varyansların homojenliği testi yapılmıştır. Normallik için histogram grafiği incelenmiş ve “Shapiro Wilk Testi” kullanılmıştır.

Bununla birlikte yapılan analizde değişkenlere ait basıklık ve çarpıklık değerleri ± 1.0 değerleri arasında yer aldığı için değişkenlerin normal dağılım gösterdiği kabul edilmiştir (George & Mallery, 2018, s. 113-114). Çıkan sonuçlar doğrultusunda veri setine parametrik testler uygulanmıştır.

Araştırmada katılımcılara ait zekâ türleri ve alt boyutlarını cinsiyet değişkenine göre oluşan gruplar arasındaki farklılıkların incelenmesi için t-testi, branş, yaş, spor yaşı, sosyo ekonomik değişkenler ve klasman değişkenine göre oluşan gruplar arasındaki farklılıkların ortaya konulması için ise tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır.

Değişkenler arasındaki ilişkiyi yordamak için ise “Pearson Kolerasyon Katsayısı” kullanılmıştır. Bu istatistiksel işlemlerin uygulanmasında SPSS 25.00 paket programı kullanılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Bu bölümde, araştırma grubuna ait değişkenler ile araştırmanın genel amacı doğrultusunda belirlenmiş olan problem cümlelerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 1

Araştırma Grubunun Demografik Özelliklerine İlişkin Frekans Dağılımları

DEĞİŞKENLER	ALT KATEGORİLER	n	%	TOPLAM
Branş	Epe	182	38,6	471
	Flöre	124	26,3	
	Kılıç	165	35,0	
Cinsiyet	Erkek	251	53,3	471
	Kadın	220	46,7	
Yaş	14	121	25,7	471
	15	93	19,7	
	16	104	22,1	
	17	46	9,8	
	18	47	10,0	
	19	33	7,0	
	20	27	5,7	

Tablo 1’de; Araştırma kapsamına 182’i epe, 124’ü flöre, 165’i kılıç branşı olmak üzere toplam 471 sporcu alınmıştır. Sporcuların %53,3’ü erkek, %46,7’si kadın olmakla beraber %25,7’si 14 yaşında, %19,7’si 15 yaşında, %22,1’i 16 yaşında, %9,8’i 17 yaşında, %10’u 18 yaşında, %7’si 19 yaşında ve %5,7’si 20 yaşındadır.

Tablo 2

Araştırma Grubunun Demografik Özelliklerine İlişkin Frekans Dağılımları

DEĞİŞKENLER	ALT KATEGORİLER	n	%	TOPLAM
Gelir Düzeyi	Düşük	6	1,3	471
	Orta	332	70,5	
	Yüksek	123	26,1	
	Çok Yüksek	10	2,1	
Anne Eğitim Durumu	İlkokul	22	4,7	471
	Ortaokul	24	5,1	
	Lise	90	19,1	
	Üniversite	255	54,1	
	Yüksek Lisans	65	13,8	
	Doktora	15	3,2	
Baba Eğitim Durumu	İlkokul	9	1,9	471
	Ortaokul	6	1,3	
	Lise	100	21,2	
	Üniversite	264	56,1	
	Yüksek Lisans	70	14,9	
	Doktora	22	4,7	

Tablo 2’de; Araştırmaya katılan sporcuların %1,3’ünün gelir düzeyi düşük, %70,5’inin gelir düzeyi orta, %26,1’inin gelir düzeyi yüksek ve %2,1’inin gelir düzeyi çok yüksektir. Araştırmaya katılan sporcuların annelerinin %4,7’sinin eğitim durumu ilkokul, %5,1’inin ortaokul, %19,1’inin lise, %54,1’inin üniversite, %13,8’nin yüksek lisans ve %3,2’sinin doktora’dır. Babalarının ise %1,9’unun ilkokul, %1,3’ünün ortaokul, %21,2’sinin lise, %56,1’inin üniversite, %14,9’unun yüksek lisans ve %4,7’sinin eğitim durumu doktora’dır.

Tablo 3

Araştırma Grubunun Zekâ Alanları Gelişmişlik Durumu

ZEKÂ ALANI	DURUM	n	%	TOPLAM
Sözel	Gelişmemiş	0	0	471
	Biraz Gelişmiş	39	8,3	
	Orta Düzeyde Gelişmiş	207	43,9	
	Gelişmiş	197	41,8	
	Çok Gelişmiş	28	5,9	
Matematiksel	Gelişmemiş	1	0,2	471
	Biraz Gelişmiş	9	1,9	
	Orta Düzeyde Gelişmiş	86	18,3	
	Gelişmiş	204	43,3	
	Çok Gelişmiş	171	36,3	
Görsel	Gelişmemiş	0	0	471
	Biraz Gelişmiş	8	1,7	
	Orta Düzeyde Gelişmiş	87	18,5	
	Gelişmiş	214	45,4	
	Çok Gelişmiş	162	34,4	
Müziksel	Gelişmemiş	4	0,8	471
	Biraz Gelişmiş	40	8,5	
	Orta Düzeyde Gelişmiş	135	28,7	
	Gelişmiş	162	34,4	
	Çok Gelişmiş	130	27,6	
Bedensel	Gelişmemiş	0	0	471
	Biraz Gelişmiş	1	0,2	
	Orta Düzeyde Gelişmiş	68	14,4	
	Gelişmiş	226	48,0	
	Çok Gelişmiş	176	37,4	
Sosyal	Gelişmemiş	0	0	471
	Biraz Gelişmiş	2	0,4	
	Orta Düzeyde Gelişmiş	76	16,1	
	Gelişmiş	226	48,0	
	Çok Gelişmiş	167	35,5	
İçsel	Gelişmemiş	0	0	471
	Biraz Gelişmiş	5	1,1	
	Orta Düzeyde Gelişmiş	118	25,1	
	Gelişmiş	235	49,9	
	Çok Gelişmiş	113	24,0	
Doğacı	Gelişmemiş	5	1,1	471
	Biraz Gelişmiş	28	5,9	
	Orta Düzeyde Gelişmiş	98	20,8	
	Gelişmiş	165	35,0	
	Çok Gelişmiş	175	37,2	

Tablo 3’de; Araştırmaya katılan sporcuların zekâ alanlarından aldıkları puanların toplamına göre zekâ alanlarının her birine ait gelişmişlik düzeyleri hakkında bilgi verilmiştir. Buna

göre araştırmaya katılan sporcuların %5,9'unun sözel zekâ alanı çok gelişmiş, %36,3'ünün matematiksel zekâ alanı çok gelişmiş, %34,4'ünün görsel zekâ alanı çok gelişmiş, %27,6'sının müziksel zekâ alanı çok gelişmiş, %37,4'ünün bedensel zekâ alanı çok gelişmiş, %35,5'inin sosyal zekâ alanı çok gelişmiş, %24,0'ının içsel zekâ alanı çok gelişmiş ve %37,2'sinin doğacı zekâ alanı çok gelişmiştir. Veriler incelenirken bireylere ait zekâ alanlarının aynı anda bir kaçının çok gelişmiş olabileceği unutulmamalıdır.

Tablo 4

Araştırma Grubunun Değişkenleri Arasındaki İlişki (Pearson Korelasyon Katsayısı)

		Sözel	Matematiksel	Görsel	Müziksel	Bedensel	Sosyal	İçsel	Doğacı
Performans(Klasman Sırası)	r	,043	,099*	,224**	,166**	,256**	,106*	,185**	,294**
	p	,357	,031	,000	,000	,000	,021	,000	,000
	n	471	471	471	471	471	471	471	471
Yaş	r	-,008	,018	-,018	,042	,098*	-,052	,090	,056
	p	,855	,701	,698	,360	,034	,261	,051	,229
	n	471	471	471	471	471	471	471	471
Spor Yaşı	r	-,113*	-,021	,349**	,012	-,005	-,134**	,056	-,040
	p	,015	,654	,001	,792	,921	,004	,222	,382
	n	471	471	471	471	471	471	471	471

Tablo 4'de; Araştırmaya katılan sporcuların yaşları ile sözel ($r=-,008$, $p=,855$), matematiksel ($r=,018$, $p=,701$), görsel ($r=-,018$, $p=,698$), müziksel ($r=,042$, $p=,360$), sosyal ($r=-,052$, $p=,261$), içsel ($r=,090$, $p=,051$) ve doğacı ($r=,056$, $p=,229$) zekâ puanları arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir. Ancak araştırmaya katılan sporcuların yaşları ile bedensel zekâ puanları arasında pozitif yönlü çok zayıf düzeyde ($r=,098^*$, $p=,034$) anlamlı ilişki olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan sporcuların klasman sıralamaları ile sözel ($r=,043$, $p=,855$) zekâ puanları arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir. Ancak araştırmaya

katılan sporcuların klasman sıralamaları ile matematiksel ($r=,099^*$, $p=,031$), müziksel ($r=,166^{**}$, $p=,000$), sosyal ($r=,106^*$, $p=,021$) ve içsel ($r=,185^{**}$, $p=,000$) zeka puanları arasında pozitif yönlü çok zayıf düzeyde, görsel ($r=,224^{**}$, $p=,000$), bedensel ($r=,256^{**}$, $p=,000$) ve doğacı ($r=,294^{**}$, $p=,000$) zekâ puanları arasında ise pozitif yönlü zayıf düzeyde anlamlı ilişkiler olduğu tespit edilmiştir. Araştırmaya katılan sporcuların spor yaşları ile zekâ alanları arasındaki ilişki incelendiğinde sözel ($r=-,113^*$, $p=,015$), görsel ($r=,349^{**}$, $p=,001$) ve sosyal zekâ ($r=-,134^{**}$, $p=,004$) alanları arasında ilişkiler olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 5

Cinsiyet Değişkenine Göre Araştırma Grubunun Zekâ Puanlarına İlişkin T-testi Analiz Sonuçları

	Cinsiyet	n	\bar{x}	SS	t	P
Sözel	Erkek	251	22,57	5,44	-2,130	,034*
	Kadın	220	23,62	5,23		
Matematiksel	Erkek	251	29,13	6,18	1,901	,058
	Kadın	220	28,06	6,02		
Görsel	Erkek	251	28,27	5,79	-1,000	,318
	Kadın	220	28,82	6,08		
Müziksel	Erkek	251	24,97	7,68	-3,486	,001*
	Kadın	220	27,36	7,11		
Bedensel	Erkek	251	29,41	5,51	,349	,727
	Kadın	220	29,24	5,27		
Sosyal	Erkek	251	29,00	5,33	-,809	,419
	Kadın	220	29,40	5,24		
İçsel	Erkek	251	27,10	5,42	-,830	,407
	Kadın	220	27,52	5,51		
Doğacı	Erkek	251	27,49	8,30	-1,068	,286
	Kadın	220	28,26	7,48		

Tablo 5’te; Sözel ($p=,034<,05$) zekâ ve müziksel ($p=,001<,05$) zekâ alanlarına ait puanların cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde farklı olduğu görülmektedir. Ancak matematiksel, görsel, bedensel, sosyal, içsel ve doğacı zekâ puanları arasında anlamlı düzeyde fark olmadığı gözlenmektedir.

Branş değişkenine göre eskrimcilerin zekâ puanlarının değişip değişmediğinin belirlenmesine yönelik olarak ANOVA testi yapılmış ve analiz sonuçları Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6

Branş Değişkenine Göre Araştırma Grubunun Zekâ Puanlarına İlişkin ANOVA Testi Analiz Sonuçları

	Branş	n	\bar{x}	SS	F	P
Sözel	Epe	182	22,84	5,34	,460	,631
	Flöre	124	23,44	5,89		
	Kılıç	165	23,01	4,99		
Matematiksel	Epe	182	28,27	6,63	,832	,436
	Flöre	124	29,19	5,94		
	Kılıç	165	28,60	5,66		
Görsel	Epe	182	27,97	6,05	2,467	,086
	Flöre	124	29,48	5,73		
	Kılıç	165	28,42	5,82		
Müziksel	Epe	182	25,27	7,09	1,753	,174
	Flöre	124	26,60	7,94		
	Kılıç	165	26,60	7,59		
Bedensel	Epe	182	28,98	6,09	,962	,383
	Flöre	124	29,85	5,13		
	Kılıç	165	29,32	4,73		
Sosyal	Epe	182	29,79	5,64	2,486	,084
	Flöre	124	29,17	5,24		
	Kılıç	165	28,53	4,86		
İçsel	Epe	182	27,64	5,63	1,741	,177
	Flöre	124	27,65	5,60		
	Kılıç	165	26,66	5,13		
Doğacı	Epe	182	27,41	8,53	,932	,395
	Flöre	124	28,65	7,14		
	Kılıç	165	27,73	7,82		

Tablo 6’ da; Branş değişkenine göre yapılan analizde, araştırmaya katılan epe, flöre ve kılıç branşı sporcularının zekâ puanları (sözel zekâ, matematiksel zekâ, görsel zekâ, müziksel zekâ, bedensel zekâ, sosyal zekâ, içsel zekâ, doğacı zekâ) arasında anlamlı düzeyde farklılıklar olmadığı ($p \geq ,05$) gözlenmektedir

Yaş değişkenine göre eskrimcilerin zekâ puanlarının değişip değişmediğinin belirlenmesine yönelik olarak ANOVA testi yapılmış ve analiz sonuçları Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7

Yaş Değişkenine Göre Araştırma Grubunun Zekâ Puanlarına İlişkin ANOVA Testi Analiz Sonuçları

	Yaş	n	\bar{x}	SS	F	P
Sözel	14-15	214	23,13	5,65	,498	,608
	16-17	150	22,73	5,29		
	18-19-20	107	23,38	4,89		
Matematiksel	14-15	214	28,29	6,19	,905	,405
	16-17	150	29,17	5,85		
	18-19-20	107	28,55	6,37		
Görsel	14-15	214	28,37	6,02	,284	,753
	16-17	150	28,83	6,15		
	18-19-20	107	28,42	5,43		
Müziksel	14-15	214	25,75	7,30	,406	,667
	16-17	150	26,43	7,72		
	18-19-20	107	26,28	7,66		
Bedensel	14-15	214	28,73	5,53	2,558	,079
	16-17	150	29,97	4,93		
	18-19-20	107	29,64	5,66		
Sosyal	14-15	214	29,54	5,20	1,316	,269
	16-17	150	29,15	5,23		
	18-19-20	107	28,52	5,52		
İçsel	14-15	214	26,93	5,59	2,040	,131
	16-17	150	27,17	5,32		
	18-19-20	107	28,21	5,34		
Doğacı	14-15	214	27,55	8,08	,379	,685
	16-17	150	27,91	7,69		
	18-19-20	107	28,36	8,01		

Tablo 7 incelendiğinde yaş değişkenine göre yapılan analizde, zekâ puanlarının hiçbirinde anlamlı düzeyde fark olmadığı ($p \geq ,05$) gözlenmektedir.

Klasman değişkenine göre eskrimcilerin zekâ puanlarının değişip değişmediğinin belirlenmesine yönelik olarak ANOVA testi yapılmış ve analiz sonuçları Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8

Klasman Değişkenine Göre Araştırma Grubunun Zekâ Puanlarına İlişkin ANOVA Testi Analiz Sonuçları

	Klasman	n	\bar{x}	SS	F	P
Sözel	1-16	98	22,94	5,02	1,422	,226
	17-32	92	23,54	5,29		
	33-64	126	23,71	5,82		
	65-128	117	22,99	5,28		
	128-256	38	21,37	5,81		
Matematiksel	1-16	98	29,54	6,09	1,807	,126
	17-32	92	29,41	6,07		
	33-64	126	27,63	6,82		
	65-128	117	28,34	5,55		
	128-256	38	27,79	6,64		
Görsel	1-16	98	30,73	5,75	7,600	,000*
	17-32	92	27,93	5,86		
	33-64	126	28,93	5,66		
	65-128	117	27,36	5,83		
	128-256	38	26,42	5,57		
Müziksel	1-16	98	27,38	6,98	6,368	,000*
	17-32	92	26,32	8,13		
	33-64	126	28,38	7,40		
	65-128	117	24,26	7,40		
	128-256	38	23,84	6,60		
Bedensel	1-16	98	30,86	5,23	8,898	,000*
	17-32	92	30,71	3,98		
	33-64	126	29,76	5,33		
	65-128	117	27,88	5,70		
	128-256	38	26,97	4,79		
Sosyal	1-16	98	29,98	5,54	2,006	,093
	17-32	92	29,43	4,47		
	33-64	126	29,53	5,32		
	65-128	117	28,27	5,39		
	128-256	38	29,16	5,00		
İçsel	1-16	98	28,37	5,29	5,546	,000*
	17-32	92	28,12	5,75		
	33-64	126	27,42	5,85		
	65-128	117	26,85	5,22		
	128-256	38	23,97	4,11		
Doğacı	1-16	98	30,98	7,02	11,463	,000*
	17-32	92	28,75	6,42		
	33-64	126	28,47	7,59		
	65-128	117	25,66	8,16		
	128-256	38	23,84	8,85		

Tablo 8’de araştırma grubuna ait görsel, müziksel, bedensel, içsel ve doğacı zekâ alanlarına ait puanların klasman değişkenine göre anlamlı düzeyde farklı olduğu ($p < ,05$) görülmektedir.

Spor Yaşı değişkenine göre eskrimcilerin zekâ puanlarının değişip değişmediğinin belirlenmesine yönelik olarak ANOVA testi yapılmış ve analiz sonuçları Tablo 9’da verilmiştir.

Tablo 9

Spor Yaşı Değişkenine Göre Araştırma Grubunun Zekâ Puanlarına İlişkin ANOVA Testi Analiz Sonuçları

	Spor Yaşı	n	\bar{x}	SS	F	P
Sözel	1-3	207	24,00	5,40	4,858	,002*
	4-6	148	21,89	5,52		
	7-9	85	23,12	4,96		
	10-13	31	22,16	4,30		
Matematiksel	1-3	207	28,88	6,130	,315	,814
	4-6	148	28,34	6,250		
	7-9	85	28,73	6,234		
	10-13	31	28,06	5,354		
Görsel	1-3	207	29,63	5,706	4,746	,003*
	4-6	148	27,70	6,328		
	7-9	85	27,98	5,636		
	10-13	31	26,65	5,057		
Müziksel	1-3	207	26,12	7,438	,302	,824
	4-6	148	25,68	8,078		
	7-9	85	26,61	6,866		
	10-13	31	26,39	7,159		
Bedensel	1-3	207	29,30	5,699	,015	,998
	4-6	148	29,31	5,272		
	7-9	85	29,35	4,896		
	10-13	31	29,52	5,489		
Sosyal	1-3	207	29,92	5,353	3,184	,024*
	4-6	148	28,72	5,210		
	7-9	85	28,89	5,052		
	10-13	31	27,29	5,337		
İçsel	1-3	207	27,05	5,566	1,172	,320
	4-6	148	27,15	5,546		
	7-9	85	27,56	5,130		
	10-13	31	28,94	5,215		
Doğacı	1-3	207	28,58	8,290	1,768	,152
	4-6	148	26,66	7,719		
	7-9	85	28,20	7,337		
	10-13	31	27,71	7,815		

Tablo 9’da araştırma grubuna ait sözel, görsel ve sosyal zekâ alanlarının spor yaşı değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılık ($p < ,05$) gösterdiği gözlenmiştir.

Tablo 10

Sosyo Ekonomik Değişkenlere Göre Araştırma Grubunun Performanslarına İlişkin ANOVA Testi Analiz Sonuçları

	Gruplar	n	\bar{x}	SS	F	P
Gelir Düzeyi	Düşük	6	3,33	1,033	,111	,953
	Orta	332	3,18	1,348		
	Yüksek	123	3,14	1,393		
	Çok Yüksek	10	3,00	0,943		
Anne Eğitim	İlkokul	22	3,27	1,518	,996	,420
	Ortaokul	24	3,67	1,308		
	Lise	90	3,21	1,378		
	Üniversite	255	3,14	1,346		
	Yüksek Lisans	65	3,09	1,234		
	Doktora	15	2,80	1,424		
Baba Eğitim	İlkokul	9	3,67	1,803	,978	,431
	Ortaokul	6	2,50	1,225		
	Lise	100	3,25	1,306		
	Üniversite	264	3,12	1,365		
	Yüksek Lisans	70	3,30	1,208		
	Doktora	22	2,91	1,540		

Tablo 10’da sporcuların sosyo ekonomik durumları ile performansları arasında anlamlı farklılıklar tespit edilemediği görülmektedir. Çıkan sonuç sosyo ekonomik durumun eskrim sporunda başarı sağlamak için önemli bir unsur olmadığına göstergesidir.

BÖLÜM V

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu araştırmada ulusal eskrim turnuvalarına katılan eskrimcilerin sportif performansları ile zekâ düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığının yanı sıra gruplar arasında farklılıklar olup olmadığı incelenmiştir.

Sportif performans, ilgili branşın gerektirdiği zihinsel, biyomekanik ve fizyolojik verimi ifade eder. Eskrim branşında bu verimin ortaya çıkarılabilmesinde eskrimcinin dengeli, çevik, konsantrasyonu güçlü, analiz edebilme kabiliyetine sahip, hızlı düşünebilen ve strateji geliştirebilen bir birey olmasına ihtiyaç vardır. Eskrimcinin ani kararlar verebilmesi, şimdiyle beraber bir sonraki hamlesine odaklanabilmesi, istediğini uygulayacak öz güvene sahip olması, görsel olarak rakibi analiz etmesi, içerisinde bulunduğu duruma göre aksiyon alması bununla birlikte kaygı ve stres yönetimini iyi yapabilmesi gibi yetilere sahip olması onun baskın olarak hangi zekâ alanlarının gelişmiş olduğuyla yakından ilişkilidir.

Araştırma sonucunda eskrimcilerin görsel zekâ, bedensel zekâ ve doğacı zekâ alanları ile sportif performansları arasında düşük düzeyde pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu; matematiksel zekâ, müziksel zekâ, sosyal zekâ ve içsel zekâ alanları ile ise çok düşük düzeyde pozitif yönlü anlamlı ilişki olduğu gözlenmiştir. Eskrimcilerin yaşları ile zekâ alanları arasındaki ilişki incelendiğinde bedensel zekâ ve yaşları arasında çok düşük düzeyde pozitif yönlü anlamlı ilişki olduğu gözlemlenirken, sözel zekâ, matematiksel zekâ, görsel

zekâ, müziksel zekâ, sosyal zekâ, içsel zekâ ve doğacı zekâ puanları ile yaşları arasında herhangi anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir.

Araştırmanın hipotezini doğrulayan bu sonucun, eskrim branşına özgü el göz ve ayak koordinasyonu, denge, çeviklik ve çabukluk gibi bedensel zekâ özellikleri ile, rakibi analiz etme, strateji geliştirme ve analitik düşünme gibi görsel zekâ özelliklerinin yansıması olarak ortaya çıktığı düşünülmektedir.

Ulukan (2018)'nın, okçuların dikkat ve performans düzeylerinin zekâ türleri ile ilişkisini incelemek amacıyla yaptığı araştırmasında, okçuların performans düzeyleri ile bedensel zekâ, doğacı zekâ, varoluşçu ve sözel zekâ alanları arasında anlamlı ilişkiler olduğunu tespit etmiştir. Çıkan sonucu okçuluk sporunda var olan hareketsizliğin koordinasyonu ve bedensel hakimiyeti sağlayabilme ustalığının bedensel zekânın uzantısı olarak tanımlanabilecek bir psikomotor davranış olarak yorumlamıştır. Ulukan'ın yapmış olduğu araştırmanın sonucu araştırmamızın sonucuyla paralellik göstermektedir.

Yıldız (2019) tarafından aktif spor yapan bireysel ve takım sporcularının zekâ alanları ile sportif başarı motivasyonları arasındaki ilişkiyi incelemek ve hangi tip zekâ yönelimlerinin sportif hedeflere ulaşmada daha etkili olduğunu saptamak amacıyla yaptığı araştırmasında, araştırmaya katılan sporcuların çoklu zekâ düzeyleri ile spora özgü başarı motivasyon düzeyleri arasında anlamlı ilişkiler olduğunu tespit etmiştir. Motivasyon sportif performansı etkileyen önemli unsurlardan biri olduğu için Yıldız'ın yapmış olduğu araştırma araştırmamızı destekler niteliktedir.

Vaughan (2015)'in, zekânın spordaki rolünü incelemeyi amaçladığı araştırmasında, nicel, nitel ve deneysel araştırma tasarımlarını benimseyen karma yöntem yaklaşımını farklı spor branşlarından katılımcılar üzerinde kullanmıştır. Takım sporu ve bireysel spor yapan sporcuların duygusal zekâları ile uyum ve kişilikleri arasında anlamlı farklılıklar tespit etmiştir. İkinci aşamada amatör ve elit sporcuların bilişsel yetenekleri ile duygusal zekâ arasındaki ilişkiyi karşılaştırmıştır. Duygusal zekâsı gelişmiş olan elit sporcuların bilişsel

yeteneklerinin de oldukça gelişmiş olduğunu tespit etmiştir. Değerlendirici olarak uzman antrenörleri kullandığı son aşamada daha yüksek zekâ seviyelerine sahip sporcuların spor bağlamında çok daha fazla rekabet avantajı sağlayan daha verimli öğrenciler olduğunu saptamıştır. Sportif performans konusunda zekânın önemli bir bireysel farklılık olduğunu gösteren bu araştırma, araştırmamızın amacını destekler niteliktedir.

Zizzi, Denaner ve Hirschhorn (2003) tarafından beysbol oyuncularının performansları ile duygusal zekâlarını incelemek amacıyla yapılan araştırmada, vuruculara ait temel beceriler ile duygusal zekâ arasında anlamlı ilişkiye rastlanmazken, atıcıların bazı temel becerileri ile duygusal zekâları arasında anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir. Çıkan sonuç zekânın beceriyi ortaya koyabilmek için önemli bir faktör olduğunun göstergesidir. İlgili branşa özgü becerileri doğru şekilde gerçekleştirebilmek performansı olumlu yönde etkileyeceğinden araştırmanın sonucu araştırmamızı desteklemektedir.

Kurtçuoğlu (2007)'nin lise 2. Sınıf öğrencilerinin ÇZK'a göre düzenlenmiş biyoloji dersi başarılarını incelediği araştırmasında, çağdaş ve etkili öğretim etkinlikleri sağlayan ÇZK'nın öğrenci ders başarısını arttırmada alışlagelmiş geleneksel yöntemlerden çok daha etkili olduğunu göstermiştir. Bu araştırmaya göre çoklu zekâ alanlarının başarı konusunda önemli bir unsur olduğu görülmektedir. Başarının artması performansında da arttığının göstergesidir. Dolayısıyla araştırmacının elde ettiği bu sonuç araştırmamızın amacını desteklemektedir.

Araştırmaya katılan eskrimcilerin zekâ alanları gelişmişlik düzeyine göre incelendiğinde matematiksel zekâ, görsel zekâ, bedensel zekâ, sosyal zekâ ve doğacı zekâ alanlarının diğer zekâ alanlarına göre yüzdesele olarak daha fazla çok gelişmiş olduğu görülmektedir. Elde edilen sonuç doğrultusunda bu zekâ alanları gelişmiş olan bireylerin eskrim sporuna yöneldiği veya eskrim sporunun bireylerin bu zekâ alanlarını geliştirdiğinden söz edilebilir. Bu varsayımın netleştirilebilmesi yapılacak olan deneysel araştırmaların sonucuna bağlıdır.

Araştırmadan elde edilen bir diğer sonuç eskrimcilerin sözel ve müziksel zekâ puanlarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık gösterdiği'dir. Elde edilen sonuç doğrultusunda antrenman planlaması yapılacak sporcu grubundaki cinsiyet farklılıkları göz önünde bulundurulmalıdır. Altınok (2008)'un beden eğitimi öğrencilerinin bazı değişkenlere göre çoklu zekâ alanlarının incelenmesi amacıyla yaptığı çalışmasında araştırmaya katılan bireylerin sözel zekâ ve matematiksel zekâlarına ilişkin puanların cinsiyet değişkeni dikkate alınarak karşılaştırılmasında kadınlar ve erkekler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Altınok'un yapmış olduğu araştırmanın sonucu diğer zekâ alanlarında araştırmamızın sonucunu desteklerken, sözel zekâ alanında desteklememektedir. Ürgüp (2015)'ün araştırmasında görsel, matematiksel, müziksel ve içsel zekâ alanlarında bir fark görülmezken; bedensel, sözel ve kişisel zekâ alanlarında erkekler ve kadınlar arasında fark olduğu görülmüştür. Dolayısıyla yapılacak çalışmalarda seçilecek yöntem ve metotların cinsiyet farklılıkları göz önüne alınarak tercih edilmesi gerekmektedir.

Araştırma sonucunda katılımcıların eskrim sporu yapma süreleri ile sözel, görsel ve sosyal zekâ alanları arasında anlamlı ilişkiler olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların görsel zekâ puanları ile performansları ve spor yapma süreleri ile ilişki durumunun ortaya çıkmış olması eskrim sporunun sporcuların görsel zekâ gelişimlerini etkileme potansiyeli olabileceğinin göstergesidir.

Araştırmaya katılan eskrimcilerin zekâ puanlarının hiçbirinde branş değişkenine göre anlamlı farklılık tespit edilememiştir. Epe, flöre ve kılıç branşlarının oyun anlayışları farklılaşsa da sahip olunması gereken temel özellikler üç branşta da benzerlik göstermektedir. Dolayısıyla çıkan sonucun anlaşılabilir olduğu söylenebilir. Altınmakas (2011)'in elit basketbol oyuncularının oynadıkları mevkilere göre çoklu zekâ dağılımlarını incelemek amacıyla yaptığı araştırmasında, araştırmaya katılan oyuncuların mevkilerine göre çoklu zekâ alanlarından sosyal zekâ, bedensel zekâ, müziksel zekâ, matematiksel zekâ, görsel zekâ, içsel zekâ ve dilsel zekâ değerleri arasında anlamlı istatistiksel fark bulamamış, doğacı zekâ puanının anlamlı olarak farklılık gösterdiğini tespit etmiştir. Eskrim sporundaki

branşlar ve basketbol sporundaki mevkiler arasındaki farklılık benzerlik göstermektedir. Araştırmada elde edilen sonuç araştırmamızı desteklemektedir.

Sporda başarı, genellikle performansın hem fiziksel hem de zihinsel alanlarında mükemmelliğine bağlıdır. Bir sporcunun fiziksel ve zihinsel görevleri eşzamanlı olarak etkili bir şekilde tamamlarken kaygı, baskı ve yorgunluk gibi faktörleri başarılı bir şekilde yönetme yeteneği, zekâsı gelişmiş bir sporcunun özelliklerini gösterir.

Araştırmaya katılan eskrimciler klasman sıralamalarına göre gruplandırıldığında görsel zekâ, müziksel zekâ, bedensel zekâ içsel zekâ ve doğacı zekâ puanlarının anlamlı farklılık gösterdiği saptanmıştır. Elde edilen sonuç sporcuların zekâ alanlarının performanslarını belirleyici önemli bir unsur olduğunun göstergesidir. Dolayısıyla spora yönlendirme yapılırken değerlendirilecek faktörler içerisinde zekâ farklılıklarına da yer vermek doğru tercihler yapılmasına katkı sağlayacaktır.

Yaş değişkenine göre yapılan analizde ise herhangi anlamlı farklılaşmaya rastlanmamıştır. Araştırmanın sonucunu destekler nitelikte olan Yıldız (2019)'ın araştırmasında sporcuların yaş gruplarına göre zekâ alanlarına ait değerlerin farklılık göstermediği görülmüştür. Elde edilen sonuç araştırmamızın sonucunu destekler niteliktedir.

Literatür incelendiğinde spor, sosyal yaşam ve eğitim gibi etkenler dolayısıyla bireylerin zekâ alanlarının yaşla birlikte değişiklik gösterebileceği gözlenmektedir. Araştırmamızda yaş değişkeninin zekâ alanları üzerinde anlamlı bir farklılık oluşturmaması düşünülenin aksine zekânın değişmez bir kavram olduğu düşüncesini karşımıza çıkarmaktadır.

Spor yaşı değişkenine göre yapılan analiz incelendiğinde sözel, görsel ve sosyal zekâ alanlarında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Elde edilen sonuç bireylerin eskrim sporu yapma süreleri arttıkça sözel, görsel ve sosyal zekâ alanlarının değişime uğradığını göstermektedir. Sporcu olunmasını sağlayan bedensel zekâ alanı ile ilgili anlamlı farklılık tespit edilememiş olması, bedensel zekânın bireylerde doğuştan belli bir seviyede var olduğunu ve yaşla birlikte değişikliğe uğramadığı düşüncesini karşımıza çıkartmaktadır.

Çıkan sonuçlar doğrultusunda eskrim sporunun bireylerin zekâ alanları üzerinde anlamlı farklılıklar yarattığı gözlenmektedir. Yaş faktörünün bireylerin zekâ alanları üzerinde anlamlı farklılık oluşturmuyor olması nedeniyle eskrim branşının bireylerin zekâ alanlarını etkileme potansiyelinin eğitim ve sosyal yaşam gibi diğer unsurlardan daha fazla olduğu düşünülmektedir.

Günümüzde eskrim sporu ile yalnızca gelir düzeyi yüksek ailelerin ve çocuklarının ilgilenebileceği bir branş olduğu konusunda genel bir yargı vardır. Araştırma grubuna ait demografik bilgiler incelendiğinde %70'inin gelir düzeyinin orta olduğu görülmektedir. Bununla birlikte araştırmamızda performans göstergesi olarak ele alınmış klasman sırası ile gelir düzeyi, anne ve baba eğitim durumları arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanamamış olması eskrim sporunun herkes tarafından yapılabilecek ve sportif başarının sosyo-ekonomik yapıya bağlı olmadığı bir spor dalı olduğunun göstergesidir.

Araştırma sonucunda eskrimcilerin sahip oldukları zekâ yönelimlerinin sportif performanslarının düşük düzeyde bir yordayıcısı olduğu bulunmuştur. Nitekim eskrimcilerin zekâ alanlarına ait puanlar ile klasman sıralamaları arasındaki kolerasyon sonuçlarının bu sonucu destekler nitelikte olduğu gözlenmiştir.

Araştırmaya katılan önemli başarılar elde etmiş sporcuların zekâ puanları bireysel olarak incelendiğinde. Matematiksel, görsel ve bedensel zekâ alanlarının diğer zekâ alanlarına göre daha gelişmiş olduğu karşımıza çıkmaktadır. Geçtiğimiz yıllarda Avrupa şampiyonluğu kazanmış olan sporcularımızın zekâ puanları incelendiğinde ise görsel, bedensel ve matematiksel zekâ alanı ile doğacı zekâ alanının da gelişmiş olduğu görülmektedir.

Önemli başarılar elde etmiş eskrimcilerin zekâ alanları arasındaki farklılıklar eskrimdeki sportif başarıya etki eden tek unsurun baskın zekâ alanı olamayacağının göstergesi olsa da zekânın sportif performansı etkileyen önemli bir farklılık olma potansiyeli unutulmamalıdır. Bu doğrultuda branş seçimi yapılırken göz önünde bulundurulmuş ilgi, istek, arzu ve motor beceriler yanında zekâ alanları gelişmişlik durumunun da göz önünde bulundurulmasının

doğru seçimler yapılmasına katkı sağlayacağı dűşünűlmektedir. Bu sonuçlara göre bilimsel araştırmalar ışığında eskrimcilerin zekâ alanları geliştirilebilir ve böylece performans düzeylerinin gelişimine katkı sağlanabilir.

Araştırmada elde edilen bulgular doğrultusunda aşağıdaki önerilerde bulunulabilir:

1. Sporcuların zekâ alanları ve performanslarını etkileyen demografik değişkenlerin daha iyi anlaşılması amacıyla daha geniş örneklem grupları ile yeni çalışmalar yapılabilir.
2. Uluslararası arenada önemli başarılar elde etmiş yabancı sporcularla çalışmalar yapılarak zekâ alanları tespit edilebilir ve Türk eskrimcilerle karşılaştırılabilir.
3. Farklı yaş kategorilerinde yarışan eskrimcilerin zekâ alanlarını geliştirici çalışmalar yapılarak sportif performanstaki değişim gözlemlenebilir.
4. Eskrim öğrenimini kolaylaştıran zekâ alanları belirlenerek verilen eğitimler bu zekâ alanlarına hitap edecek şekilde geliştirilebilir.
5. Literatürde zekâ alanları ile sportif performans arasındaki ilişkinin irdelendiği çok az sayıda araştırma bulunmaktadır. Farklı spor branşlarıyla yapılacak araştırmalar literatüre katkı sağlayacaktır.

KAYNAKLAR

- Akboy, R. & İkiz, E. (2007). *Psikolojik danışma rehberlikte çağdaş bir anlayış*. Ankara: Nobel.
- Akçakaya, M. (2012). Kamu sektöründe performans yönetimi ve uygulamada karşılaşılan sorunlar. *Karadeniz Araştırmaları*, 32, 171-202.
- Akinoğlu, O. (2014). Çoklu Zekâ Kuramı., B. Oral (Editör). *Öğrenme, öğretme, kuram ve yaklaşımları*. Üçüncü Baskı. Ankara: Pegem.
- Alpman, C. (1972). *Eğitim bütünlüğü içinde beden eğitimi ve çağlar boyunca gelişimi*. İstanbul: Gençlik ve Spor Bakanlığı.
- Altınmakas, O. (2011). *Elit basketbol oyuncularının oynadıkları mevkilere göre çoklu zekâ dağılımlarının incelenmesi*. Yüksel Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Altınok, E. (2008). *Beden eğitimi öğrencilerinin bazı değişkenlere göre çoklu zekâ alanlarının incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Armstrong, T. (2000). *Multiple intelligences in the classroom*. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Armstrong, T. (2003). *Multiple intelligences of reading and writing*. USA: Association for Supervision&Curriculum Development.

- Arseven, R. (1976). *Eskrim tarihi ve modern eskrim*. Ankara: Türkiye Eskrim Federasyonu.
- Aquili, A., Tancredi, V., Triossi, T., De Sanctis, D., Padua, E., D’Arcangelo, G. & Melchiorri, G. (2013). Performance analysis in saber. *Journal of Strength and Conditioning Research*, 27(3), 624-630.
- Bacanlı H. (2002). *Gelişim ve öğrenme*. Ankara: Nobel.
- Bayraktar, B. & Kurtoğlu, M. (2004). Sporda performans ve performansı artırma yöntemleri. T. Atasü & İ. Yücesir (Ed.), *Doping ve futbolda performans artırma yöntemleri* içinde (s. 269-296). İstanbul: Türkiye Futbol Federasyonu.
- Bayram, L. (2006). Geleneksel performans değerlendirme yöntemlerine yeni bir alternatif: 360 derece performans değerlendirme. *Sayıştay Dergisi*, 62(1), 47-65.
- Bümen, T. N. (2004). *Okulda çoklu zeka kuramı*. Ankara: Pegem.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E.K., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2018). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem.
- Collins, T. (2005). Is intelligence a skill? *Journal of Sport Science*, 4, 1265 – 1266.
- Çetin, E., Ertaş Dölek, B. & Orhan, Ö. (2008). Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin ergojenik yardımcıları, doping ve sağlık hakkındaki bilgi ve alışkanlıklarının belirlenmesi. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 6(3), 129-132.
- Davila, M. G., Rojas, F. J., Antonio, R. & Navarro, E. (2013). Response timing in the lunge and target change in elite versus medium-level fencers. *European Journal of Sport Science*, 13(4), 364-371.
- Demirel, Ö., Başbay, A., & Erdem, E. (2006). *Eğitimde çoklu zekâ kuram ve uygulama*. Ankara: Pegem.
- Demirel, Ö. (Ed.). (2007). *Eğitimde yeni yönelimler*. Ankara: Pegem.

- Eralp, T. N. (1993). *Tarih boyunca Türk toplumunda silah kavramı ve Osmanlı imparatorluğunda kullanılan silahlar*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi.
- Ergün, M. & Duman, T. (1996). 19. Yüzyılda Osmanlı askeri okullarının ders programları ve ders kitapları. *Yeni Türkiye*, (7), 494-511.
- Ermış, E., İmamoğlu, O. & Erilli, N. A. (2012). Üniversite öğrencilerinin bedensel ve sosyal çoklu zekâ puanlarında sporun etkisi. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 23-29.
- Gardner, H. (2012). *Zihin çerçeveleri*. (Çev. E. Kılıç, G. Tunçgenç). İstanbul: Alfa.
- Gardner, H. (2004). *Zihin çerçeveleri*. İstanbul: Alfa.
- Gaugler, M. & Nadi, A. (1997). *The science of fencing: A comprehensive training manual for master and student; including lesson plans for foil, sabre and epee instruction*. Laureate Press.
- George, D. & Mallery, P. (2018). *IBM SPSS statistics 25 step by step*. Routledge: New York.
- Gürel, E. & Tat, M. (2010). Çoklu zekâ kuramı: tekli zekâ anlayışından çoklu zekâ yaklaşımına. *Uluslararası Sosyal Araştırma Dergisi*, 3(11), 336-356.
- Harmer, P. A. (2008). Getting to the point: injury patterns and medical care in competitive fencing. *Curr. Sports Med. Rep.*, 7(5), 303-307.
- International Fencing Federation (2020). *About Fie*. <https://fie.org/fie/structure> sayfasından erişilmiştir.
- Işık, E. U. (2006). *Maddenin sınıflandırılması ve dönüşümleri konusunda çoklu zeka kuramı destekli öğretim yönteminin öğrenci başarısı, tutumu ve hatırda tutma düzeyine etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Denizli.

- Kalaycı, Ş. (Ed.). (2018). *SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri*. Ankara: Dinamik.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel.
- Kemeç, D. G. (2016). *Türk halk oyunları bölümü ile beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin çoklu zekâ alanlarının karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Korhonen, M. T., Mero, A. & Suominen, H. (2003). Age-related differences in 100-m sprint performance in male and female master runners. *Med. Sci. Sports. Exerc.*, 35(8), 1419-1428.
- Kubalı, D. (1999). Performans denetimi. *Amme İdaresi Dergisi*, 32(1), 31-62.
- Kurtçuoğlu, S. (2007). *Lise II. sınıf biyoloji dersi sindirim sistemi konusunda uygulanan çoklu zekâ kuramının öğrencilerin başarılarına etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Lazear, D. (2000). *The Intelligent Curriculum: Using Multiple Intelligence to Develop Your Students' Full Potential* Zephyr Press, New York, 20-30.
- Minz, A. K. (2003). *Relationship of coordinative abilities to performance in badminton*. India, Lakshmibai National Institute of Physical Education Deemed University Degree of Master of Physical Education, 1-91.
- Onay, C. (2008). *Çoklu zekâ kuramına göre oyunla eğitim (2.Baskı)*. Ankara: Nobel.
- Öner, N. (1997). *Türkiye'de kullanılan psikolojik testler*. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Matbaası.
- Özgüven, İ. E. (2014). *Psikolojik Testler*. (12. Basım) Ankara: Nobel.
- Özkan, H. H. (2008). Çoklu zekâ kuramı ve eğitim programı öğeleri ilişkisi. *e- Journal of New World Sciences Academy*, 3(2), 332-344.

- Pehlivan, H. (2005). *Oyun ve Öğrenme*. Ankara: Anı.
- Roi, G. S., & Bianchedi D. (2008). The science of fencing. *Sports Medicine*, 38(6), 465-481.
- Saban, A. (2005). *Çoklu Zekâ Teorisi ve Eğitim*. Ankara: Nobel.
- Saban, A. (2010). *Çoklu zekâ kuramı ve türk eğitim sistemine yansımaları*. Ankara: Nobel.
- Selçuk, Z., Kayılı, H., & Okut, L. (2003). *Çoklu zekâ uygulamaları*. Ankara: Nobel.
- Sevinç, D. (2016). *Farklı Spor Branşlarındaki Sporcuların Fizyolojik ve Fiziksel Parametrelerinin Çoklu Zekâ ile İlişkilendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Erzurum
- Sönmez, V. (2008). *Program geliştirmede öğretmen el kitabı*. Ankara: Anı.
- Sternberg, R.J. (2005). The Theory of Successful Intelligence. *Interamerican Journal of Psychology*, 39(2), 189-202.
- Strudwick, A., Reilly, T. & Doran, D. (2002). Anthropometric and fitness profiles of elite players in two football codes. *Journal Sports Med. Phys. Fitness*, 42(2), 239-242.
- Suliman, A. M. (2001). Work performance: is it one thing or many things? The dimensionality of performance in a Middle Eastern context. *International Journal of Human Resource Management*, 12(6), 1049-1061.
- Sütbakan, O. (2010). *Eskrim tekniklerinin temel unsurları*. Ankara: Türkiye Eskrim Federasyonu.
- Tarhan, N., Gümüsel, O. & Sayın, A. (2012). *Pozitif psikoloji/çoklu zekâ uygulamaları*. İstanbul: Timaş.
- Temiz, N. (2007). *Çoklu zekâ kuramı okulda ve sınıfta*. Ankara: Nobel.

- Turner, A., Bishop, C., Chavda, S., Edwards, M., Brazier, J., & Kilduff, L. P. (2016). Physical characteristics underpinning lunging and change of direction speed in fencing. *Journal of Strength And Conditioning Research*, 30(8), 2235-2241.
- Turner, A., James, N., Dimitriou, L., Greenhalgh, A., Moody, J., Fulcher, D., ... Kilduff, L. (2014). Determinants of olympic fencing performance and implications for strength and conditioning training. *Journal of Strength and Conditioning Research*, 28(10), 3001-3011.
- Tutar, H. & Altınöz, M. (2010). Örgütsel iklimin iş gören performansı üzerine etkisi: ostim imalat işletmeleri çalışanları üzerine bir araştırma. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 65(02), 196-218.
- Tümlü, Z. (2009). Eskrim'in elektronik gelişimi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 7(4), 135-140.
- Türkiye Eskrim Federasyonu (2018). *Eskrim Teknik Talimatı*. <https://eskrim.org.tr/resim/extra/mevzuat/tekniktalimat2018.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Ulukan, M. (2018). *Okçuların dikkat ve performans düzeylerinin zekâ türleri ile ilişkisinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Aydın.
- Ürgüp, S. (2015). *Beden eğitimi ve spor yüksekokulunun üç farklı bölümünde eğitim gören öğrencilerin çoklu zekâ alanlarının incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sivas.
- Vaughan, R. (2015). *The Role of Intelligence in Sports*. Phd Tesis, Faculty of Life and Health Sciences of Ulster University.
- Vural, B. (Ed.). (2005). *Öğrenci merkezli eğitim ve çoklu zekâ*. İstanbul: Hayat.

- Yardımcı, S. (2006). *İnsan-doğa ilişkisi ekseninde derin ekoloji ve toplumsal ekoloji*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara
- Yavuz, K. E. (2004). *Eğitim ve öğretimde çoklu zekâ teorisi ve uygulamaları*. Ankara: Ceceli.
- Yetim, A. (2015). *Sosyoloji ve spor*. Ankara: Berikan
- Yıldız, Y. (2019). *Bireysel ve Takım Sporcularının Sportif Karakterlerinin ve Zekâ Boyutlarının Sportif Başarı Motivasyonları Üzerinde Etkisinin İncelenmesi*. Doktora Tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Muğla
- Zizzi, S. J., Deaner, H. R., & Hirschhorn, D. K. (2003). The relationship between emotional intelligence and performance among college baseball players. *Journal of Applied Sport Psychology*, 15, 262 – 269.

EKLER

EK 1. Çoklu Zekâ Gözlem Formu

Cinsiyet: E / K **Yaş:** **Klasman Sırası:** **Eskrim Branşı:** (1) Epe, (2) Flöre, (3) Kılıç
Eskrim Yapma Süresi: () 1-3 yıl, () 4-6 yıl, () 7-9 yıl, () 10 yıl ve üzeri **Gelir Düzeyi:** (1) Düşük, (2) Orta, (3) Yüksek, (4) Çok Yüksek
Anne Eğitim Durumu: (1) İlkokul, (2) Ortaokul, (3) Lise, (4) Üniversite, (5) Yüksek Lisans, (6) Doktora
Baba Eğitim Durumu: (1) İlkokul, (2) Ortaokul, (3) Lise, (4) Üniversite, (5) Yüksek Lisans, (6) Doktora

Lütfen formda yer alan her ifadenin sizin için ne derece uygun olup olmadığını aşağıdaki beşli dereceleme ölçeği üzerinde belirtiniz. Bunun için uygun gördüğünüz rakamı yuvarlak içine almanız yeterlidir. Puanların ne anlama geldiği aşağıda belirtilmiştir.

0= BENİM İÇİN HIÇ UYGUN DEĞİL, 1=ÇOK AZ UYGUN, 2=KISMEN UYGUN, 3=OLDUKÇA UYGUN, 4=TAMAMEN UYGUN

0 1 2 3 4	Dinleyerek daha iyi öğrenirim.	0 1 2 3 4	Bir işin ya da olayın bütünü görmek bence önemlidir.
0 1 2 3 4	Konuşmadan ve yazmadan önce kelimeleri kafamda tasarlayabilirim.	0 1 2 3 4	Görsel sunuları daha iyi öğrenirim.
0 1 2 3 4	Radio dinlemeyi televizyon seyretmeye tercih ederim.	0 1 2 3 4	Etrafımda gördüklerimi çok ayrıntılı hatırlayabiliyorum.
0 1 2 3 4	Sözcük oyunlarından, şifreli kelime oyunlarından çok hoşlanırım.	0 1 2 3 4	Görsel bulmacalar çözmekten hoşlanıyorum.
0 1 2 3 4	Bazen arkadaşlarım kullandığım kelimenin anlamını açıklamamı istiyorlar.	0 1 2 3 4	Renkli, hareketli rüyalar görüyorum.
0 1 2 3 4	Sosyal konular bana matematik ve fen konularından daha kolay gelir.	0 1 2 3 4	Bilmediğim bir yerde genelde yolumu bulabilirim.
0 1 2 3 4	Yürüyüş yaparken cadde boyunca var olan yazılar, resimlerden daha fazla dikkatimi çeker.	0 1 2 3 4	Bir şeyler çizmekten, karalamaktan hoşlanıyorum.
0 1 2 3 4	Duyduğum ve yeni okuduğum kelimeleri konuşmalarımdaya kullanmaktan hoşlanırım.	0 1 2 3 4	Nesneler ters çevrildiğinde de görünümünü rahatlıkla hayal edebiliyorum.
0 1 2 3 4	Kitap okumak benim için çok önemlidir.	0 1 2 3 4	Resimlerle zenginleştirilmiş kitapları okumayı seviyorum.
0 1 2 3 4	Çeşitli konularda deneme, şiir, hikaye yazma ve benzeri etkinliklerden birini yaparım.	0 1 2 3 4	Gözlerimi kapadığımda görsel imajlar görebilirim.
0 1 2 3 4	Zeka oyunları ve soruları ilgimi çeker.	0 1 2 3 4	Şarkı söylemeyi severim
0 1 2 3 4	Okuldayken matematik ve fen bilgisi en sevdiğim derslerdi.	0 1 2 3 4	Çalışırken radyodan, kasetten müzik dinlemek benim için önemlidir.
0 1 2 3 4	Mantıksal düşünme gerektiren oyunlar ve beyin jimnastikleri çok hoşuma gider.	0 1 2 3 4	Bir müzik aleti çalarım.
0 1 2 3 4	Gelecekle ilgili tahminler yapmak bana eğlenceli gelir.	0 1 2 3 4	Hayatımda müzik olmasaydı eminim hayatım daha fakir olurdu.
0 1 2 3 4	Her şeyin mantıklı bir açıklaması olduğuna inanırım.	0 1 2 3 4	Yürürken bir ezgiyi mırıldanırım.
0 1 2 3 4	Soyut kavramlarla ilgili düşünmekten hoşlanırım.	0 1 2 3 4	Birçok parçanın melodisini bilirim.
0 1 2 3 4	İnsanların söylediği, yaptığı işlerin mantığını anlamaya çalışmak hoşuma gider.	0 1 2 3 4	Bilmediğim bir parçayı bir iki kez dinledikten sonra doğru bir şekilde söylerim.
0 1 2 3 4	Makine ve aletlerin çalışma sistemini merak ederim.	0 1 2 3 4	Çalışırken veya yeni bir şey öğrenirken tempo tutarım.
0 1 2 3 4	Zihinden hesap yapmak bana kolay gelir.	0 1 2 3 4	Çevremdeki seslere çok duyarlıyım.

- 0 1 2 3 4 İnsanlar beni fiziksel olarak çok hareketli bulur.
- 0 1 2 3 4 Araç-gereçleri elime alıp parçalarına ayırmayı ve birleştirmeyi severim.
- 0 1 2 3 4 El becerileri gerektiren işleri seviyorum.
- 0 1 2 3 4 En parlak fikirler yürürken ya da fiziki bir etkinlik ile uğraşırken aklıma gelir.
- 0 1 2 3 4 Serbest zamanlarımı dışarıda geçirmeyi seviyorum.
- 0 1 2 3 4 Biriyle konuşurken vücudumu ve ellerimi sık kullanırım.
- 0 1 2 3 4 Bir şey hakkında daha fazla bilgi edinmek için ona dokunmaya ihtiyaç duyarım.
- 0 1 2 3 4 Macera yaşamaktan ya da benzer ürkütücü fiziksel etkinliklerden hoşlanırım.
- 0 1 2 3 4 En az bir spor dalıyla ya da fiziksel etkinlik ile ilgilenirim.
- 0 1 2 3 4 Uzun süre oturmak bana çok zor gelir.
- 0 1 2 3 4 Hayvanlara karşı çok meraklıyım.
- 0 1 2 3 4 Açık havada olmak çok hoşuma gider.
- 0 1 2 3 4 Toprakla, bitkilerle uğraşmayı severim.
- 0 1 2 3 4 Doğadaki varlıkları tanımak bana heyecan verir.
- 0 1 2 3 4 Doğayla ilgili mağaza, müze, ya da sergileri gezmekten hoşlanırım.
- 0 1 2 3 4 Bir hayvan beslemek ya da çiçek yetiştirmek bence çok gereklidir.
- 0 1 2 3 4 Çevre kirliliğine karşı çok duyarlıyım.
- 0 1 2 3 4 Doğa ile ilgili dergi, kitap ya da belgeselleri takip ederim.
- 0 1 2 3 4 Vakıfların doğayı koruma çalışmalarını çok önemli buluyorum.
- 0 1 2 3 4 Çevre bilinci güçlü insanları değerli buluyorum.
- 0 1 2 3 4 Birilerine bir şey öğretmek ve paylaşımında bulunmak hoşuma gider.
- 0 1 2 3 4 Bir yere giderken ya da bir iş yaparken yanımda birileri olsun isterim.
- 0 1 2 3 4 Problemim olduğunda arkadaşlarımdan yardım alarak halletmeyi tercih ederim.
- 0 1 2 3 4 Birkaç tane çok yakın arkadaşım var.
- 0 1 2 3 4 Kendimi bir lider olarak düşünmüşümdür.
- 0 1 2 3 4 Kalabalıkta kendimi rahat hissedirim.
- 0 1 2 3 4 Sosyal etkinliklere katılmaktan hoşlanırım.
- 0 1 2 3 4 Evde yalnız oturmak yerine eğlenceli bir toplantıya katılmayı tercih ederim.
- 0 1 2 3 4 İnsanlar bana zaman zaman fikir danışır.
- 0 1 2 3 4 Grup oyunlarını bireysel oyunlara tercih ederim.
- 0 1 2 3 4 Kendimle baş başa yalnız kalmayı severim.
- 0 1 2 3 4 Kendime güvenim yüksektir.
- 0 1 2 3 4 Kendi başıma uğraştığım özel bir hobim var.
- 0 1 2 3 4 Hayatım için bazı önemli hedeflerim var.
- 0 1 2 3 4 Yeteneklerim ve zayıf taraflarım hakkında gerçekçi görüşlere sahibim.
- 0 1 2 3 4 Tek başıma hafta sonunu geçirmeyi kalabalık bir grupla geçirmeye yeğlerim.
- 0 1 2 3 4 Kendimi bağımsız biri olarak düşünmüşümdür.
- 0 1 2 3 4 Duygu ve düşüncelerimi iyi ifade ederim.
- 0 1 2 3 4 Hayatın anlamı hakkında düşünmeyi ya da yazmayı severim.
- 0 1 2 3 4 Kendimi daha iyi tanımak için kişisel gelişim kitapları okurum.

EK 2. Etik Kurul İzin Formu

Evrak Tarih ve Sayısı: 18.09.2020-E.97987

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Ölçme Değerlendirme Etik Alt Çalışma Grubu

Sayı : 91610558-302.08.01-
Konu : Bilimsel ve Eğitim Amaçlı

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 11.03.2020 tarihli ve E.38404 sayılı yazı.

İlgi yazınız ile göndermiş olduğunuz, Enstitünüz Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi Kemal Arda KURT'un, Dr. Öğr. Üyesi Seyfi SAVAŞ'ın danışmanlığında yürüttüğü "Ulusal Eskrim Turnuvalarına Katılan Sporcuların Zeka Tipleri İle Sportif Performansları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi" adlı tez çalışması ile ilgili konu Kurulumuzun 11.04.2020 tarih ve 04 sayılı toplantısında görüşülmüş olup,

İlgilinin çalışmasının, yapılması planlanan yerlerden izin alınması koşuluyla yapılmasında etik açıdan bir sakınca bulunmadığına oybirliği ile karar verilmiş ve karara ilişkin imza listesi ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

e-imzalıdır
Prof. Dr. İsmail KARAKAYA
Kurul Başkanı

Araştırma Kod No: 2020- 470

Ek: 1 Liste

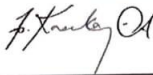

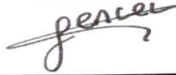
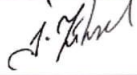

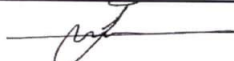
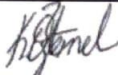

Emniyet Mahallesi Bandırma Caddesi No :6/1 06560 Yenimahalle/ANKARA
Tel:0 (312) 202 20 57 - 0 (312) 2... Faks:0 (312) 202 38 76
İnternet Adresi :http://etikkomisyon.gazi.edu.tr/

Bilgi için :Esengül BOŞNAK
Birim Evrak Sorumlusu
Telefon No:03122022666

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME ETİK ALT ÇALIŞMA GRUBU
KATILIM LİSTESİ

TOPLANTI TARİHİ : 07.04.2020		TOPLANTI SAYISI : 04	
ADI – SOYADI		İMZA	
Prof. Dr. İsmail KARAKAYA Başkan			
Prof.Dr.C.Haluk BODUR			
Prof.Dr.Seçil ÖZKAN			
Prof.Dr.Cevriye TEMEL GENCER			
Prof.Dr.İsmet YÜKSEL			
Prof.Dr.Aymelek GÖNENÇ			
Prof.Dr.Gülay BAYRAMOĞLU			
Prof.Dr.Makbule GEZMEN KARADAĞ			
Doç.Dr.Zehra GÖÇMEN BAYKARA			
Doç.Dr.Nihan KAFA			
Doç.Dr.İlyas OKUR			
Doç.Dr.Kemal ÖZTEMEL			
Doç.Dr.Necdet KARASU		KATILAMADI	

GAZİLİ OLMAK AYRICALIKTIR...